

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

GRAFICKÉ PRVKY V KOMUNIKACI ŽÁKŮ NA 1. STUPNI

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Lucie Archmanová

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Vedoucí práce: Mgr. Růžena Písková Ph.D.

Plzeň, 2022

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 30. června 2022.

.....
vlastnoruční podpis

RÁDA BYCH PODĚKOVALA SVÉ VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE
MGR. RŮŽENĚ PÍSKOVÉ, PH.D. ZA VEDENÍ, OCHOTU A
PŘEDEVŠÍM TRPĚLIVOST, KTEROU SE MNOU V PRŮBĚHU
VYPRACOVÁNÍ PRÁCE MĚLA.

GRAFICKÉ PRVKY V KOMUNIKACI ŽÁKŮ NA 1. STUPNI
ZÁKLADNÍ ŠKOLY

OBSAH

Úvod	3
1 GRAFICKÉ PRVKY	4
1.1 OBRÁZKY	4
1.2 MEMY	5
1.3 GIFY	6
1.4 EMOTIKONY	7
1.5 ZKRATKY	9
2 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍ ŠKOLY	13
2.1 MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK	14
2.1.1 Somatický vývoj	14
2.1.2 Vývoj základních schopností a dovedností	14
2.1.3 Kognitivní vývoj	16
2.1.4 Emoční vývoj a socializace	17
2.1.5 Školní zralost	18
2.2 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, ŠKOLSKÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	19
2.2.1 Rámcový vzdělávací program	19
2.2.2 Školský vzdělávací program	20
3 KOMUNIKACE	22
3.1 DEFINICE KOMUNIKACE	22
3.2 FUNKCE KOMUNIKACE	22
3.3 KOMUNIKAČNÍ PROCES	23
3.4 DRUHY KOMUNIKACE	25
3.5 BARIÉRY KOMUNIKACE	27
3.5.1 Interní bariéry	27
3.5.2 Externí bariéry	27
3.6 KOMUNIKACE DNEŠNÍCH DĚTÍ MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU	28
3.6.1 Čeština na www chatu	28
3.6.2 Slangový projev mládeže	29
4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	31
4.1 VOLBA METODY	31
4.2 KONSTRUKCE DOTAZNÍKU	32
4.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR	32
4.4 CHARAKTERISTIKA MÍSTA A ČASU	33
4.4.1 Místo	33
4.4.2 Čas	34
4.5 NÁVRATNOST	34
4.6 DOTAZNÍK PRO ŽÁKY	35
4.6.1 Analýza a vyhodnocení dotazníkového šetření	35
4.6.2 Shrnutí výsledků	55
4.7 DOTAZNÍK PRO UČITELE	56
4.7.1 Analýza a vyhodnocení dotazníkového šetření	56
4.7.2 Shrnutí výsledků	78
5 VYUŽITÍ GRAFICKÝCH PRVKŮ VE VÝUCE A HODNOCENÍ NA 1. STUPNI ZŠ	79
ZÁVĚR	80
RESUMÉ	81

SEZNAM LITERATURY	82
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ.....	86
VYSVĚTLIVKY	I

Úvod

„Jeden obraz vydá za tisíc slov.“

čínské přísloví

Ve své diplomové práci se budu zabývat grafickými prvky v komunikaci žáků na 1. stupni ZŠ. Mezi grafické prvky jsem zařadila obrázky, memy, GIFy, emotikony a zkratky.

Teoretická část práce obsahuje tři samostatné kapitoly. Zde se budu věnovat jednotlivým grafickým prvkům, charakteristice 1. stupně ZŠ a komunikaci. U každého grafického prvku bude uvedena stručná definice, použití a uveden názorný příklad.

V první části druhé kapitoly nejprve charakterizují mladší školní věk z hlediska vývojové psychologie se zaměřením na somatický vývoj, vývoj základních schopností a dovedností, kognitivní vývoj, emoční vývoj a socializaci a školní zralost. Ve druhé části se zaměřím na vzdělávací programy, a to rámcový vzdělávací program a školský vzdělávací program určený pro základní vzdělávání.

Třetí kapitola pojedná o komunikaci. V první části kapitoly popíši komunikaci z obecného hlediska, ve které budu definovat komunikaci a její funkce, komunikační proces, rozdělení komunikace na jednotlivé druhy a komunikační bariéry. V druhé části kapitoly se zaměřím na komunikaci dnešních dětí mladšího školního věku.

Praktická část práce je zaměřena na kvantitativní metodě sběru dat prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření věnující se grafickým prvkům ve výuce a hodnocení grafickými prvky.

Cílem dotazníkového šetření žáků i učitelů bylo zjistit, do jaké míry se orientují v grafických prvcích v komunikaci. Jakou mají představu o využití ve výuce nebo při hodnocení a zda jsou tyto grafické prvky ve výuce využity.

1 GRAFICKÉ PRVKY

1.1 OBRÁZKY

Obrázek můžeme definovat hned několika způsoby. Prvním způsobem jako malbu, kresbu či fotografii někoho nebo něčeho, v druhém způsobě jako obecnou situaci nebo jako obrázek v televizi. Pojem obrázek je velmi komplexní a široký, protože zahrnuje celou řadu názorného zobrazení nějakého objektu.

Využitím fotografie získáváme a uchováváme obraz za pomoci specifické reakce na světlo. Fotografie pochází z řeckých slov *photos*ⁱ a *graphein*ⁱⁱ. Pojem fotografie byl poprvé použit ve 30. letech 19. století. Fotografie představuje prostředek vizuální komunikace a vyjádření, má výrazné estetické schopnosti.¹

První fotografii pořídil francouzský vynálezce Joseph Nicéphore Niépce. Podařilo se mu zachytit první otisk rytiny papeže Pia VII. na skleněnou desku zcitlivěnou vrstvou asfaltu. V roce 1826 se mu podařilo vyfotografovat snímek s názvem *Pohled oknem na dvůr*, a to na cínovou desku za osmihodinové expozice.²ⁱⁱⁱ *Pohled oknem na dvůr* je znázorněn na obrázku níže.

V současné době má své nezastupitelné místo také digitální podoba obrázků, ve které hrají úlohu moderní digitální technologie, jako jsou fotoaparáty, chytré mobilní telefony, tablety, notebooky, počítače, tiskárny atd.

Obrázek 1: Pohled z okna pracovny v St. Loup de Varennes, 1826³

¹ GRUNDBERG, Andy. Britannica.com. Documentary photography [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/technology/photography>

² ŠEVELOVÁ, Irena, TICHÁ Anna. Digimanie.cz. *Historie fotoaparátu a fotografie* [online]. 2007 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.digimanie.cz/historie-fotoaparatu-a-fotografie/1815-2>

³ Tamtéž.

1.2 MEMY

Pojem mem nebo také Internet Mem označuje online IT slovník (2022) za nějaký nápad, myšlenku či informaci rychle se šířící po internetu. V internetovém prostředí mívá podobu obrázku, odkazu, videa, celé webové stránky nebo pouhého slova. Mem úzce souvisí s virálním marketingem ve smyslu snahy o vytvoření „nějakého fenoménu, o kterém si lidé budou povídat a posílat mezi sebou odkazy (případně sdílet na sociálních sítích) a zároveň bude sloužit jako prostředek sloužící pro propagaci nějaké značky či produktu.“⁴

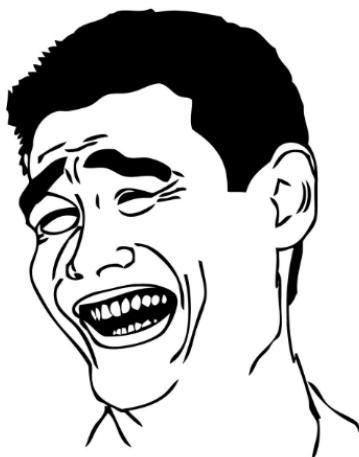
Blackmore popisuje memy jako „návody k určitým způsobům chování, skladované v mozcích (nebo jiných objektech) a šířené imitací.“⁵

Pojem mem pochází z řeckého slova *mimema*, což znamená imitovaný. Termín zavedl v roce 1976 britský evoluční biolog Richard Dawkins ve své práci *The Selfish Gene*.^{iv} Dawkins vnímal memy jako kulturní paralelu k biologickým genům. Považoval je podobně jako sobecké geny mající pod kontrolou svou vlastní reprodukci a sloužící svým vlastním cílům. Z tohoto pohledu memy nesou informace, jsou replikovány, přenášeny z jedné osoby na druhou osobu, mají schopnost se vyvíjet, náhodně mutovat a procházet přirozeným výběrem, s dopadem na lidskou reprodukci a přežití nebo bez přežití. Tento koncept memu zůstává převážně teoretický, zároveň kontroverzní vzhledem k pojmu sobectví a aplikaci na evoluci kultur, které tvořily základ pro pole memetiky. Na počátku 21. století získaly popularitu internetové memy. Šíří se z člověka na člověka prostřednictvím napodobování, obvykle e-mailem, sociálními médii a různými typy webových stránek. Často mají podobu obrázků, videí nebo jiných médií obsahujících kulturní informace, které namísto náhodných mutací byly jednotlivci záměrně pozměněny. Jejich záměrná změna však porušuje původní Dawkinsovu koncepci memů, a z tohoto důvodu, navzdory jejich zásadní podobnosti s jinými typy memů, jsou internetové memy považovány Dawkinsem a některými dalšími učenými za odlišnou reprezentaci konceptu memů.⁶

⁴ IT Slovník. Co je to Meme? [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/meme>

⁵ BLACKMORE, Susan J. Teorie memů: kultura a její evoluce. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-394-3. S. 67.

⁶ ROGERS, Kara. Encyclopedia Britannica. Meme: cultural concept [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/meme>

Obrázek 2: Příklad memu⁷

1.3 GIFY

Pod zkratkou GIF se skrývají slova graphics interchange format, v doslovném překladu formát pro výměnu grafiky. Srozumitelněji GIF označuje animovaný obrázek. Mezi nejjednodušší formu GIFu se řadí obrazový soubor. Nepohyblivé obrázky mají obvykle formát souboru JPEG (.jpeg), PNG (.png), ale také se ukládají ve formátu GIF. GIF se však vyznačuje speciální funkcí, je možné ho využít k vytvoření animovaných obrázků. Tyto obrázky jsou bez zvuku a neřadí se mezi videa.

Digitální formát GIF se v roce 1987 začal používat jako prostředek ke zmenšení velikosti obrázků a krátkých animací. Při kompresi neztrácí žádné informace, proto se rychle stal oblíbeným formátem pro přenos a ukládání grafických souborů. Gregersen dále uvádí, že v době svého vzniku byla podpora GIFu s 256 různými barvami považována za obrovskou. Bylo to především z důvodu, že mnoho počítačových monitorů mělo stejný limit (v 8bitových systémech nebo 2^8 barev). Kompresní algoritmus, označovaný jako LZW, byla metoda, která se používala k udržení velikosti souboru na minimum. Vlivem licenčních sporů na metodu LZW vznikl formát přenosné síťové grafiky (PNG), který podporoval více barev a různé kompresní metody. JPEG podporuje miliony různých barevných možností.

---

⁷ LIPERTOVÁ, Martina. Svět aplikací. Meme Generator vám umožní vytvářet ta nejlepší meme [online]. 2015 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://svetaplikasi.tyden.cz/meme-generator-vam-umozni-vytvaret-ta-nejlepsi-meme/>

Často se používá k přenosu kvalitnějších obrázků s větší velikostí. Navzdory konkurenci je GIF stále velmi populární.⁸

Prvním vytvořeným GIFem byly mraky pohybující se za letadlem, které vyvolaly efekt letícího letadla.

Obrázek 3: První GIF⁹

1.4 EMOTIKONY

Rozšířenějšími názvy pro emotikony jsou emoji nebo smajlíci. Historie emotikonů není až takovou novinkou. Po staletí se používaly nejrůznější formy piktogramů jakožto součást lidského vyjádření. Již staří Egypťané používali hieroglyfy, ve kterých zaznamenávali své příběhy a historii.

Při internetové komunikaci slouží k podtržení kontextu zpráv. Jedná se o malý obrázek obličeje, předmětu, zvířete či věci, jehož úkolem je podtržení podstaty textu nebo dodání určité jiskry. Vzhledem k tomu, že v současnosti existuje nepřeborné množství smajlíků, je čím dál obtížnější se vyznat v jejich významu. Při jejich používání hraje znalost významu zásadní roli ke správnému pochopení zprávy. Autor zprávy prostřednictvím smajlíků dává najevo svoji momentální náladu, postoj či emoci.¹⁰

Používání moderních emotikonů je možné vysledovat v chatovacích místnostech od 90. let. V konverzacích se začaly objevovat první primitivní emotikony za využití klasických kláves, nejčastěji v kombinaci s dvojtečkou, pomlčkou, závorkami či středníkem. Jedná se např. o „;-)“ signalizující úsměv nebo „;-)“ signalizující mrknutí nebo vyjádření vtípu.

⁸ GREGERSEN, Erik. Britannica.com. GIF: digital file format [online]. 2019 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/technology/GIF>

⁹ Fanatic. This was the first ever GIF [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://thefanatic.net/this-was-the-first-ever-gif/>

¹⁰ DOBROZENSKÝ, Dominik. Cnews.cz. Seznam a význam smajlíků přehledně na jednom místě [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/vyznam-smajliku/>

Za zakladatele dnešních moderních emotikonů je považován návrhář Shigetaka Kurita. V roce 1999 japonská společnost zabývající se mobilními telefony NTT Docomo, Inc. vydala sadu 176 emotikonů pro mobilní telefony a pagery, které jsou znázorněny na obrázku níže.

Emoji se skládá ze dvou japonských slov – obrázek a písmeno. Jen pouhá shoda náhod je, že se jedná o odvozeninu anglického slova emotion, v českém překladu emoce. V roce 2015 došlo oxfordským slovníkem k označení slova emotikona za slovo roku. Celosvětově nejpoužívanějším emotikonem byla tváře se slzami radosti.¹¹ Dle zjištěných informací existovalo v září roku 2021 na 3 633 smajlíků. Odhaduje se, že jenom na sociální síti Facebook a komunikační aplikaci Messenger se každý den použije pět miliard smajlíků.¹²

Obrázek 4: Originální sada emotikon od Shigetaky Kurity¹³

Mezi 10 nejoblíbenějších smajlíků současné doby patří tyto:

Obrázek 5: Nejčastěji používané smajlíci celosvětově¹⁴

¹¹ ANAS, Brittany. Hack Reactor. The invention of emojis: A brief history [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.hackreactor.com/blog/the-invention-of-emojis-a-brief-history>

¹² BUCHHOLZ, Katharina. World Economic Forum. The history of the 5 billion emojis used every single day [online]. 2020 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.weforum.org/agenda/2020/09/emoji-numbers-facts-social-media-how-many-twitter-facebook-instagram>

¹³ ORALKAN, Jessica. Collecteurs.com. A Brief History of Emoji [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.collecteurs.com/article/a-brief-history-of-emoji>

¹⁴ HARTMANS, Avery. Insider. The laugh-cry emoji may be uncool, but it's still the most-used emoji of 2021 [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.businessinsider.com/most-used-emoji-2021-laugh-cry-unicode-consortium-2021-12>

1.5 ZKRATKY

Podle oxfordského slovníku z roku 2022 jsou zkratky zkrácenou formou slova nebo fráze. Zkratky zkracují slova nebo celá sousloví. Nejčastější využití mají při zápisu často užívaných slov, ustálených spojení či víceslovných názvů institucí, dokumentů či odborných termínů apod. Používají se k úspoře místa a času, k zamezení opakování dlouhých slov a frází nebo jednoduše k přizpůsobení běžnému použití. Styl zkratek je nekonzistentní a svévolný a zahrnuje mnoho možných variant. Některé zkratky jsou tvořeny vynecháním všech kromě prvních několika písmen slova. Ostatní zkratky jsou tvořeny vynecháním písmen ze středu slova.¹⁵

Termínem zkratka se zabýval český bohemista doc. PhDr. Josef Hrbáček, CSc., který rozlišoval dvě základní skupiny zkratek. Do první skupiny řadí grafické prvky, které se projevují pouze v písmu, ale čtou se jako nezkrácená slova. Druhou skupinou jsou graficko-fonické prvky, které se realizují graficky i zvukově. Ustálené grafické zkratky dle Hrbáčka:

- iniciálové;
- rámcové;
- lineární;
- skeletové;
- kombinované.

Graficko-fonické zkratky dělí Hrbáček na:

- nelexikální;
- přechodné;
- lexikální.¹⁶

Také Sedláček ve vědeckém časopise *Naše řeč* popisuje, že užívání zkratek nepatří mezi nové jevy, ale rozšířily se nejvíce v období po druhé světové válce. Z jazykovědného hlediska se zkratky řadí téměř do všech lingvistických disciplín, kterými jsou např. lexikologie, slovtvorba, pravopis. Z části patří i do tvarosloví, skladby a stylistiky.¹⁷

¹⁵ IT slovník. Merriam-Webster. Definition of abbreviation [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/abbreviation>

¹⁶ Zkratka – Wikipedie. [online]. [2022-06-19]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Zkratka>

¹⁷ SEDLÁČEK, Miloslav. Ústav pro jazyk český. Akademie věd ČR, v. v. i. [online]. 2011 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=6482#_ftn1

Dle Internetové jazykové příručky se zkratky dělí na:

- zkratky čistě grafické;
- zkratky iniciálové;
- zkratky titulů a hodností;
- zkratková slova.

Zkratky čistě grafické:

Tyto zkratky se řadí mezi nejobvyklejší způsoby zkracování. Tento způsob spočívá především ve vypsání prvního písmene daného slova, či vypsáním skupinou písmen nebo slabik tak, aby zkratka končila souhláskou (např. p. = pan, str. = strana, apod.). Většina těchto zkratek je ustálená a píše se stejným způsobem.¹⁸

Zkratky iniciálové

Tyto zkratky vznikají tvořením z prvních písmen víceslovných názvů. Jsou psány velkými písmeny, bez teček. Do češtiny jsou z velké části převzaty z anglického jazyka jako hotové grafické znaky. V příložené tabulce pod textem je zpracován výkladový slovník zkratek, který žáci nejčastěji používají, tak aby mu vyučující porozuměli. Význam těchto původních slov nemusí být žákům znám, ale je jim známo, jak se samotnou zkratkou pracovat.¹⁹

Zkratky titulů a hodností

V České republice mohou udělovat akademické tituly pouze vysoké školy na základě zákona o vysokých školách. Zkratky akademických titulů jsou vždy uváděny před jménem (např. Mgr. – titul pro absolventy magisterských programů, Ing. – titul pro absolventy magisterských programů ekonomie, technických věd nebo vojenství, PhDr. – doktor filozofie apod.). Oproti tomu zkratky akademicko-vědeckých titulů píšeme vždy za jménem. Tyto tituly získají absolventi doktorských studijních programů. Řadíme sem např. tyto tituly Ph.D., Th.D. nebo DSc. Tento titul se uděluje absolventům od roku 2003 Akademií věd ČR.

---

¹⁸ Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=780>

¹⁹ Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=781>

Dalšími tituly jsou vědecko-pedagogické tituly, zkratka DiS., zkratky zahraničních titulů, zkratky vojenských hodností a zkratky policejních hodností.²⁰

Název zkratky	Zkratka slov	Význam zkratky
AF	as f*ck	vyjadřuje extrémnost situace, umocňuje přídavné jméno, v češtině je možné přirovnat k „jako kráva“
AFAIK	as far as I know	= co já vím/pokud je mi známo
AKA	also known as	= známý jako = alias nějakého umělce, např. influencer Karel Sivák AKA FattyPillow
ASAP	as soon as possible	= co nejdříve, jak je to možné
BF/GF	boyfriend/girlfriend	= přítel/přítelkyně
BRB	be right back	= budu hned zpátky
BTW	by the way	= mimochodem
IDC	I don't care	= je mi to jedno/je mi to fuk
IDK	I don't know	= nevím
CF	close friends	= blízcí přátelé
CG	congratulations	= gratuluji!
FOMO	fear of missing out	= strach z promeškání
GL	good luck	= hodně štěstí
GLHF	good luck and have fun	= hodně štěstí a dobře se bav
ILY	I love you	= miluju Tě
IM(H)O	in my (humble) opinion	= dle mého (skromného) názoru
IRL	in real life	= v reálném životě
KMS	kill myself	= asi se zabiju
KUA	-	= česká zkratka nadávky, která po doplnění dvou písmen v původním významu označuje ženu vykovávající nejstarší řemeslo

²⁰ Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=782&dotaz=zkratky>

LMAO/LMFAO	laughing my (fucking) ass off	= po*ělam se smíchy/umřu smíchy
LOL	laughing out loud	= hlasitě se smát – vyjádření největšího pobavení
MMNT	moment	= moment viz BRB
NGL	not gonna lie	= nebudu lhát
NZ		= není zač
OMG	oh my God	= ach můj bože
OT	off topic	= mimo téma/mimo mísu
PM/DM	pesronal message/direct message	= soukromá zpráva (na Facebooku)/přímá zpráva (na Instagramu)
RIP	requiescat in pace/rest in peace	= odpočívej v pokoji
SNS	sorry, not sorry	= je mi líto, že mi to není líto
SRY	sorry	= promiň, omlouvám se
SUS	suspicious	= podezřelý
TBH	to be honest	= abych byl/a upřímný/á
THX	thanks	= poděkování
TYWE	ty vole	ve smyslu povzdehu
W8	wait	= počkej
Xd	emotikon	XD v komunikaci vytvoří rozesmátý smajlík, v případě malých písmen xd emotikon nevznikne, ale Generace Z rozumí
WTF/TF	what the f*ck/the f*ck (is that)	= co to sakra? Vyjadřuje údiv v negativním smyslu
Z5	z(pět)	spojení písmene a číslovky k urychlení komunikace
(y)	yes	= ano neboli palec nahoru

Tabulka 1: Přehled nejoblíbenějších zkratk, vlastní zpracování dle Košíková^{21, 22}

²¹ KOŠÍKOVÁ, Aneta. Než zazvoní. Výkladový slovník současných žáků pro učitele [online]. 2020 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.nezazvoni.cz/vykladovy-slovník-pro-ucitele/>

²² KOŠÍKOVÁ, Aneta. Než zazvoní. Výkladový slovník současných žáků pro učitele 2.0 [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.nezazvoni.cz/vykladovy-slovník-pro-ucitele-2-dil/>

2 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Vývojová psychologie rozděluje děti a mladistvé podle věku a stupně psychického rozvoje do několika kategorií:

- kojenecký věk a rané dětství – do 3 let věku;
- předškolní věk – 3-6 let;
- mladší školní věk – 6-11 let;
- střední školní věk (tzv. výrostci) – 14-15 let;
- starší školní věk – do 18 let²³

Sedláčková²⁴ školní věk rozlišuje na:

- mladší školní věk – 6-8 let;
- střední školní věk – 8-11 let;
- dospívání 11-15 let.

Podle Kelnarové a Matějkové²⁵ má školní věk tyto 3 fáze:

- raný (mladší) školní věk – 6-7 let až 8-9 let;
- střední školní věk 8-9 let až 11-12 let;
- starší školní věk – 11-12 let až 15 let.

Přes tato různá členění a drobné nesrovnalosti v přístupu jednotlivých autorů bude pro potřeby této práce pracováno s termínem mladší školní věk označující věkové rozmezí přibližně 6-11 let, které časově nejlépe odpovídá prvnímu stupni základní školy, což ostatně potvrzuje i Špaňhelová, která uvádí, že „*mladší školní věk je vymezen vstupem dítěte do školy až po začátek psychického a tělesného dospívání (většinou do cca 11 let). Ve většině případů to bývá období od 1. do 5. třídy.*“²⁶

²³ MATOUŠKOVÁ, Ingrid. Aplikovaná forenzní psychologie. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4580-0. S. 262.

²⁴ SEDLÁČKOVÁ, Daniela. Rozvoj zdravého sebevědomí žáka. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2685-4. S. 27-29.

²⁵ KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. Psychologie: pro studenty zdravotnických oborů. Praha: Grada, 2010-. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3270-1. S. 92.

²⁶ ŠPAŇHELOVÁ, Ilona. Průvodce dětským světem. Praha: Grada, 2008. Pro rodiče. ISBN 978-80-247-1907-8. S. 117.

2.1 MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Mladší školní věk je ohraničen na jedné straně nástupem do školy a na straně druhé projevem prvních známek pohlavního dospívání včetně průvodních psychických projevů.²⁷ Předpokladem k nástupu do školy a jejímu zvládnutí je školní zralost, což je komplexní posouzení tělesné, kognitivní, emoční a sociální úrovně dítěte.²⁸

2.1.1 SOMATICKÝ VÝVOJ

Oproti předešlému (předškolnímu) a následujícímu (dospívání) vývojovému období se somatický vývoj projevuje určitým zpomalením a rovnoměrností. Průměrný roční růst je mezi 4,5-5,5 cm a hmotnostní přírůstek okolo 2-3 kg. Mozek se zvětšuje na hmotnost mozku dospělého člověka. Dochází k většímu růstu velkého a drobného svalstva. Růst svalstva souvisí s potřebou pohybu a pohybovou vzrušivostí. Dětská kostra se vyznačuje měkkostí a plasticitou, je snáze deformovatelná. Rychle dorůstá trvalý chrup. Dále dochází k výraznému zlepšení hrubé a jemné motoriky. Pohyby se stávají rychlejšími, svalová síla je větší a koordinace všech pohybů celého těla se nápadně zlepšuje.

2.1.2 VÝVOJ ZÁKLADNÍCH SCHOPNOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

Pohyb a ostatní schopnosti se vyvíjí v souvislosti s tělesným růstem, který je v tomto období poměrně plynulý. Dochází k rozvoji a zlepšování hrubé a jemné motoriky. Pohyby se stávají rychlejšími, roste svalová hmota. Zlepšuje se koordinace veškerých pohybů celého těla. To je spojené se zájmem o pohybové hry a sportovní výkony vyžadující obratnost, vytrvalost a sílu. Pohybové výkony závisí na vnitřní a vnější motivaci a mají vliv na emoční stabilitu. Děti, které jsou rodiči omezované nebo jsou tělesně slabší, mají tendenci podávat nižší výkony a tím ztrácí zájem o pohyb. „*Opakované sociometrické studie ukázaly, že tělesná síla a obratnost hrají velkou roli v postavení dítěte ve skupině – rozhodují namnoze o obdivu a oblíbenosti, o vedoucí roli apod.*“²⁹

Dochází také k soustavnému rozvoji smyslového vnímání. Vnímání představuje složitý psychický akt, na kterém se podílí veškeré složky lidské osobnosti – postoje,

²⁷ LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1284-0. S. 117.

²⁸ OREL, Miroslav, OBEREIGNERŮ, Radko, MENDEL, Andrej. Vybrané aspekty sebepojetí dětí a adolescentů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-244-4991-3. S.49.

²⁹ LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1284-0. S.120.

očekávání, soustředěnost a vytrvalost, dřívější zkušenosti, zájem i dosud rozvinuté schopnosti. Především zrak a sluch se výrazně zlepšuje. U dítěte je možné pozorovat větší pozornost, vytrvalost, důkladné zkoumání všeho, pečlivost. Z dítěte se stává dobrý a kritický pozorovatel. Věci zkoumá po částech až do nejmenších detailů.

Svět školáka se začíná rozšiřovat v prostoru a čase. Školní věk znamená uvolnění se ze sevření úzkého času a prostoru. Slova brzy, později, zítra, daleko apod. začínají dávat smysl. Školáci si velice dobře vybavují v paměti dřívější vjemy. Představivost dosahuje v tomto období svého vrcholu.

Dále dochází k výraznému vývoji řeči, která je předpokladem k úspěšnému učení. Pomáhá s pamatováním, umožňuje prodloužení pochopení a ovládnutí světa. Navyšuje se slovní zásoba, věty a souvětí jsou větší a složitější, včetně celé větné stavby. Gramatická pravidla se posouvají na vyšší úroveň. Počet aktivně využívaných nebo pasivně rozuměných slov narůstá. Zlepšuje se artikulace, vymizuje patlavost.

Děti, které nastoupí do školy, se od sebe značně liší nejen ve slovní zásobě, ale i v jejím obsahu, preferencích určitých druhů slov, skladbě apod. Výzkumy ukazují na jistou převahu v řečovém vývoji dívek nad chlapci, které jednak mluví dříve než chlapci a ve věku 11-13 let mají lepší výsledky v rámci testů verbálních schopností. Rozvoj řeči souvisí s rozvojem paměti. Krátkodobá paměť i dlouhodobá paměť se vyznačuje stabilitou. Paměť umožňuje dobrou reprodukci naučené látky. „*Další zlepšování paměti ve školním věku je podmíněno jednak větší bohatostí již osvojených znalostí, do nichž se nové znalosti snáze integrují a díky jejich větší propojenosti jsou i snáze reprodukovatelné, jednak tím, že školní dítě začíná samo využívat i různých záměrných paměťových strategií.*“³⁰ Paměťové strategie se nevytvářejí do přibližně 5 let věku. Kolem 6-7 let se objevuje strategie opakování, s přibývajícím věkem pak také logická organizace materiálu, užívání mnemotechnických pomůcek apod. Ty jsou zdokonalovány a zjemňovány ještě v dospělosti.

Učení v předešlém vývojovém období se vyznačuje náhodností a závislostí na právě vnímaných jevech. Školní věk přináší novou kvalitu učení. Dítě má oporu v řeči, dokáže vnímat více aspektů učební látky. Učí se, jak se učit, což má význam pro budoucnost školního vzdělávání, kdy je nezbytné vybírat z přemíry různých informací.

---

³⁰ LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1284-0. S.124.

2.1.3 KOGNITIVNÍ VÝVOJ

U dětí mladšího školního věku dochází k uvažování jiným způsobem. Myšlení zaznamenává vývojově podmíněné změny umožňující zvládnutí náročného učiva, rozumové schopnosti jsou rozvíjeny školou. Způsob myšlení v mladším školním věku se označuje jako fáze konkrétních logických operací. Smysl nového vývoje myšlení spočívá ve schopnosti dítěte uvést obě dimenze do vzájemného vztahu a podržet je v mysli současně. Dítě je schopno pochopit identitu, zvratnost a vzájemné spojení různých myšlenkových procesů do jedné sekvence.

V mladším školním věku si děti umí zapamatovat natrvalo to, na co zaměří svou pozornost. Zapamatování v prvních ročnících základní školy je převážně bezděčné než úmyslné. Spolu s rozvojem myšlení se rozvíjí také logická paměť. Nervová soustava je plastická, což způsobuje převažující mechanické zapamatování před logickým.

Děti se postupně učí různým strategiím včetně vhodného způsobu jejich aplikace. Pozitivně se projevuje efekt učení, zkušenosti s řešením podobných úkolů či vedení učitele pomáhajícího dětem. Strategie učení v tomto věku lze rozlišit:

- učení ve stylu **pokus-omyl**, které je spontánní, bez vedení někým jiným;
- předchozí zkušenosti, kdy dítě logicky odvodí a správně usuzuje podle předchozích zkušeností = **dedukce**;
- **učení nápodobou** ve smyslu napodobování řešení, která se osvědčila ostatním dětem.

Vnímání a všímavost podmiňuje rozvoj pozorovacích schopností a analyticko-syntetické činnosti pěstované učiteli u žáků. Pro pozornost je typické, že postupně čím dál více narůstá schopnost dítěte se soustředit. Pozornost je stálá, dítě ji umí přenášet. Tím dochází k rozvoji aktivní úmyslné pozornosti. Jako decentrace se označuje proces, při kterém je překonávána centrace – vazba vnímání a myšlení na jediný bod – překonávání dětský egocentrismus. Fáze konkrétních logických operací značí respektování většího počtu různých kritérií:

- klasifikace a třídění;
- zahrnutí (inkluze);
- řazení objektů podle nějakého kritéria (více kritérií).

2.1.4 EMOČNÍ VÝVOJ A SOCIALIZACE

Nástup do školy značně urychluje začlenění dítěte do lidské společnosti. Vzory přestávají být pouze rodiče a stávají se jimi učitelé a spolužáci. Ve škole jsou určeny normy chování odlišné od běžných a obecně platných norem. Tyto normy obsahující množství omezení si dítě musí osvojit a striktně dodržovat. V rámci morálního vývoje se rozlišují tři základní stádia (každé se dvěma oddělenými typy):

- 1. stadium, prekonvenční úroveň (trest a odměna):
  - typ I: heteronomní stadium, ve kterém se dítě plně zaměřuje na ne/uposlechnutí dospělé authority;
  - typ II: stadium naivního instrumentálního hédonismu, kdy je jednání dítěte konformní, shodné s příkazy či zákazy a očekává za to výhodu nebo vyhnutí se nepříjemnosti;
- 2. stadium, konvenční úroveň (splnění sociálního očekávání):
  - typ III: morálka hodného dítěte, kdy se dítě chová podle očekávání, čímž chce dosáhnout vzniku nebo udržení dobrých vztahů;
  - typ IV: morálka svědomí a authority, kdy jednání dítěte odpovídá sociálním normám z důvodu předejití kritice a následným pocitům viny;
- 3. stadium, postkonvenční, principiální úroveň:
  - typ V: morálka formou nějaké společenské smlouvy či užitečnosti a individuálních práv;
  - typ VI: morálka plynoucí z univerzálních principů etiky.

Dítěti je automaticky přiřazena sociální role školáka, kterou si nevybírání na základě vlastního přání. Tato role je každým dítětem zpracována individuálně specifickým způsobem. Dítě k této nově nabyté roli zaujímá jistý postoj daný:

- mírou identifikace s rolí (osobním významem), spojená s přínosem role;
- mírou sociální prestiže (obecný význam role).

Rodina představuje důležitou součást školákovy identity. Rodiče tvoří model chování, zdroj bezpečí a jistoty. Nástup do školy může mít vliv na postavení dítěte v rodině. Pro vývoj je ideální funkční rodina. Za stabilitu je považován sourozenec, díky kterému se učí různým sociálním dovednostem.

Sociální reaktivita znamená různou reakci dítěte na jiné dítě oproti reakci dítěte na dospělého. Děti jsou si bližší vlastnostmi, zájmy a postavením ve společnosti. V dětské

skupině se dítě naučí sociálními reakcím, pomoci slabším, spolupráci, soutěživosti či soupeřivosti.

2.1.5 ŠKOLNÍ ZRALOST

Školní připraveností se rozumí souhrn předpokladů, které jsou nezbytné k úspěšnému zvládnutí veškerých školních nároků. Zdali je dítě vyzrálé k nástupu do školského zařízení, je na posouzení školního poradenského zařízení a lékaře. Toto rozhodnutí podléhá zákonu č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), především v § 37 odst. 1:

„Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.“³¹ Školní zralost podléhá posuzování podle třech hlavních kritérií – tělesná zralost, kognitivní zralost a emoční a sociální zralost.

Tělesná zralost

Dítě je tzv. zralé pro nástup do školy okolo šesti roků života. Dívky by měly být vysoké mezi 105-115 cm, chlapci mezi 110-118 cm. Hmotnost dívek by se měla pohybovat mezi 19-23 kg, u chlapců 17-22 kg. Dalším z ukazatelů je obměna zubů (horní přední zuby). Jako ověření pro růstovou způsobilost k nástupu do školy slouží tzv. Filipínská míra, což je označení pro schopnost dítěte sáhnout si pravou rukou přes temeno hlavy na levé ucho.

---

³¹ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-ode-dne-1-2-2022>

Kognitivní zralost

Při kognitivní zralosti, duševní vyspělosti se sleduje pozornost (intenzita a stabilita), čítí, vnímání, analyticko-syntetická činnost, paměť, řeč, porozumění, myšlení a užívání symbolů.

Emoční a sociální zralost

Emoční a sociální zralost se vyznačuje určitou citovou stabilitou a odolností vůči frustracím.

2.2 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, ŠKOLSKÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM**2.2.1 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM**

Rámcový vzdělávací program (RVP) představuje obecně závazný rámec k tvorbě školních vzdělávacích programů. Platí pro všechny obory vzdělání v předškolním, základním, základním uměleckém, jazykovém a středním vzdělávání. Do českého vzdělávání byly připojeny prostřednictvím zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Rozlišují se RVP pro:

- předškolní vzdělávání (RVP PV);
- základní vzdělávání (RVP ZV);
- základní umělecké vzdělávání (RVP ZUV);
- gymnázia (RVP G*);
- střední odborné vzdělávání (RVP SOV);
- speciální vzdělávání;
- v oblasti informatiky a informačních a komunikačních technologií.

RVP stanovují především:

- konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání včetně organizačního uspořádání, profesního profilu, podmínek průběhu a ukončování vzdělávání a zásad k vytvoření školních vzdělávacích programů;
- podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dále podmínky materiální, personální, organizační a bezpečnosti a ochrany zdraví.

Nutností RVP je vycházet z:

- nejnovějších poznatků vědních disciplín;
- nejnovějších poznatků pedagogiky a psychologie.³²

Výše uvedená kritéria jsou vodítkem pro tvorbu, úpravu a oponenturu RVP, které zajišťují příslušná ministerstva za pomoci odborníků vědy a praxe. Vydávání RVP je v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy po projednání s odpovídajícími ministry.

Aktuální znění RVP pro základní vzdělávání pochází z ledna roku 2021. Jedná se o 173 stránkový dokument (verze s revizemi), který obsahuje 4 části – A, B, C a D, slovníček použitých výrazů, přílohy a standardy pro základní vzdělávání.

V části A vymezuje RVP ZV v systému kurikulárních dokumentů. V části B charakterizuje základní vzdělávání. Část C se věnuje pojetím a cílům základního vzdělávání, klíčovými kompetencím, vzdělávacím oblastem, průřezovými tématy a rámcovým učebním plánem. Poslední část D je určena pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných, materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování RVP a zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravy ŠVP.

2.2.2 ŠKOLSKÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školský vzdělávací program (ŠVP) je vytvářen jednotlivými školami na základě RVP. ŠVP musí respektovat pravidla a být v souladu s RVP. Vzdělávací obsah lze v ŠVP uspořádat do předmětů nebo jiných celků, např. modulů.

Pro ŠVP platí:

- vydává jej ředitel školy nebo školského zařízení;
- zveřejňuje jej ředitel školy nebo školského zařízení na přístupném místě;
- má k němu k nahlédnutí volný přístup kdokoli s možností pořizování opisů a výpisů, popř. koupě kopie.

³² Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) – edu.cz. Jednotný metodický portál MŠMT [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/>

ŠVP stanovuje:

- konkrétní vzdělávací cíle;
- délku, formy, obsah a časový harmonogram vzdělávání;
- podmínky pro přijetí uchazečů, průběh a ukončení vzdělávání, podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- označení dokladu o ukončeném vzdělání, je-li vydáván;

popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek včetně podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

3 KOMUNIKACE

3.1 DEFINICE KOMUNIKACE

Komunikace v češtině označuje tři základní významy – výměna informací, veřejné spojení a dopravní cesta. Slovo komunikace pochází z latinského *communicare*. Do češtiny lze přeložit jako radit se s někým, dorozumívat se, styk, spojení, souvislost. Definic pro komunikaci existuje nepřeberné množství. Základ mají všechny společný – v širším smyslu slova se komunikace týká výměny informací obecně mezi živými a neživými organismy. Výměna informací mezi lidmi se označuje jako sociální komunikace dělící se na tři základní druhy – ústní, písemná a vizuální.³³

3.2 FUNKCE KOMUNIKACE

Funkce komunikace jsou shrnuty v následující přehledné tabulce.

Funkce	Význam
Informativní	Předávání informací/faktů/dat mezi lidmi.
Instruktivní	Funkce informační včetně vysvětlení významů, popisů, postupu, organizace, návodu, jak něco dělat či jak něčeho dosáhnout.
Přesvědčovací	Působí na jiného člověka s cílem změny jeho názor, postoje, hodnocení či způsobu konání.
Posilovací a motivující	Prakticky přesvědčovací funkce posilující určité pocity sebevědomí, vlastní potřeby.
Zábavná	Smyslem je pobavení, rozesmání, vyplnění času komunikování mající vytvořit pocity pohody a spokojenosti.
Vzdělávací a výchovná	Uplatňuje se v institucích, součástí jsou funkce informativní, instruktivní a další jako dohled, dozor, kontrola.
Socializační společensky integrující	Vytváří vztahy mezi lidmi, sblíží, navazuje kontakty, posiluje pocity sounáležitosti a vzájemné závislosti. Komunikace souvisí se společenskou úrovní – každá společenská vrstva má jiný styl komunikování.

³³ VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací – efektivní komunikace v praxi*. 1. vydání Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2614-4. S. 22-23.

Souvztažnost	Informace uspořádané do jistých souvislostí, což umožňuje lepší pochopení informací a jejich vstřebání.
Osobní identita	Týká se úrovně osobnosti („já“), kdy pomáhá se zodpovězením některých základních otázek, jako kdo jsme, kam směřujeme, v co věříme, čímž pomáhá ujasnění spoustě věcí o vlastní osobě, uspořádání vlastní postojů, názorů, sebevědomí a osobní aspirace.
Poznávací	Spjatá s informativní funkcí, která umožňuje sdělování každodenních zážitků, vzpomínek a plánů. Díky zkušenostem ostatních lidí dochází ke konzervaci informací ve zkrácené podobě.
Svěřovací	Zbavuje vnitřního napětí, překonává těžkosti, sděluje důvěrné informace, očekává podporu a pomoc, může být různé hloubky.
Úniková	Slouží pro okamžiky, kdy je všeho až nad hlavu, v případě potřeby promluvení si, odreagování se.

Tabulka 2: Funkce komunikace a jejich význam, vlastní zpracování dle Mikuláščík³⁴

3.3 KOMUNIKAČNÍ PROCES

Základní schéma komunikačního procesu sestává z této struktury:

- vnímání dat – spočívá ve vnímání určitých věcí, přičemž závisí na síle podnětu a našem výběru, jedná se o nezávislá data, výběr umožňuje informační nepřetížení;
- spojování dat významem – zde dochází k přeměně dat na informace, vybraná a uspořádaná data se spojují a naplňují podle významu, což umožňuje pochopení kontextu, vztahů a chronologické návaznosti;
- vkládání záměru a postoje – konkretizace postojů, záměrů, konativní zaměřenosti, snažení a citového vztahu;
- sebereflexe a sebekoncepce – vnímání vlastní role ve vztahu, snaha o působení a vyvolání reakce;
- soubor předpokladů, očekávání a pravidel – životní scénář, naučené vzory chování, pravidla chování získaná na základě výchovy;
- kulturní model – označuje vztahy v širším smyslu vymezené kulturou a subkulturou, vliv mají politické, ideologické, mytologické standardy a celkový kulturní rámec.

³⁴ MIKULÁŠTÍK, Milan. Komunikační dovednosti v praxi. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. Manažer. ISBN 978-80-247-2339-6. S. 21-22

Součástí komunikačního procesu jsou:

- komunikátor vysílá nějakou zprávu, do jisté míry zkresluje informace, jeho informovanost nemusí být 100 %, způsob sdělení může být tendenční až chaotický, může se objevit domýšlení neúplných informací, roli zde hrají zkušenosti, náladovost, postoje;
- komunikant je termín pro toho, kdo přijímá vyslanou zprávu, vnímání ovlivňuje osobnostní rovnice, vlastní zkušenosti, prožitky, vlastní záměry a cíle;
- komuniké označuje vyslanou zprávu jakožto myšlenku či pocit putující od jednoho člověka ke druhému, může mít podobu verbálních či neverbálních symbolů;
- komunikační jazyk označuje předání zprávy prostřednictvím komunikačního jazyka, který nemusí být zcela srozumitelný zejména u abstraktních výrazů, důležitou roli hraje kódování a zpětné dekódování;
- komunikační kanál označuje cestu, prostřednictvím které se informace posílá (tváří v tvář – zvuky, pohledy, pohyby těla, dotyky – stisk ruky; zprostředkovaně – telefon, televize, rádio, noviny);
- feedback je zpětná vazba, reakce na přijatou zprávu mající podobu potvrzení;
- komunikační prostředí představuje důležitý prvek komunikace propůjčující komunikaci význam formálnosti, reprezentativnosti;
- kontext představující celkový komunikační kontext situace, rámec, kde dochází ke komunikaci.

3.4 DRUHY KOMUNIKACE

Druhy komunikace:

Druh komunikace	Popis
Záměrná	Komunikátor má pod kontrolou prezentované informace, způsob komunikace je odpovídající záměru.
Nezáměrná	Komunikátor prezentuje svůj projev jinak, než původně zamýšlel, vliv může mít tréma či jiné emoce.
Vědomá	Komunikátor si uvědomuje, co a jak říká, může a nemusí uspokojovat záměr; vědomá a záměrná komunikace se překrývají.
Nevědomá	Komunikátor nemá svůj projev nebo jeho části pod vědomou kontrolou, nevědomá a nezáměrná komunikace se překrývají.
Kognitivní	Logická, racionální, smysluplná, upřednostňovány jsou logické argumenty a racionalita.
Afektivní	Komunikace za využití emočních projevů – působí na city.
Pozitivní	Značí souhlas, přijetí, obdiv, nadšení.
Negativní	Značí odmítnutí, odpor, útok, pokárání, kritiku, předstírání, skrývání či zatajování, nikdy nepovede k pozitivní reakci z druhé strany.
Shodná	Sdělované informace mezi komunikujícími jsou ve shodě, neodporují si po obsahové ani formální stránce.
Neshodná	Sdělované informace nejsou ve shodě.
Asertivní	Sebeprosazující, respektující.
Agresivní	Útočná, bezohledná, sobecká.
Manipulativní	Používání úskoků, neférové formy jednání.
Pasivní	Ústupná, úhybná, úniková, bojácná.
Intropersonální	Vnitřní monolog či dialog.
Interpersonální	Komunikace mezi dvěma lidmi v přítomnosti více lidí, může se jednat o dialog, interview, vyjednávání.
Skupinová	Složitější než interpersonální z důvodu většího počtu komunikátorů s potřebou sdělení nějakých informací, názorů a postojů.
Masová	Komunikátor předává informace širšímu obecnstvu, např. noviny, časopisy, knihy, rádio, televize, internet, billboardy.

Interkulturní	Komunikace mezi příslušníky různých kultur, jejichž rozdíly je potřeba znát a respektovat.
Dyadická intimní	Komunikace mezi dvěma vůči sobě otevřenými lidmi, kteří se neprojevují v zástupných rolích a komunikují srdcem.
Dyadická jednostranně řízená	Komunikace mezi dvěma lidmi – jeden je závislý a podřízený s respektem k mocenské pozici druhého (učitel – žák, vedoucí – podřízený).
Jednosměrná	Neměnná role mluvčího a posluchače (jeden stále mluví, jeden stále poslouchá), typické pro autoritativní přístup.
Dvousměrná	Komunikace, ve které se střídají role komunikátora a komunikanta, umožňuje příležitost ke zpětné vazbě a spontánnímu projevu.
Komplementární	Reciproční komunikace z pozice doplňujících se rolí (právník – klient, lékař – pacient, učitel – žák).
Tváří v tvář	Komunikace, při které obě komunikující strany jsou přímo proti sobě, reakce jsou bezprostřední, vzájemné, okamžité.
Postranní	To, co není tváří v tvář, co se lze dozvědět od jiných lidí.
Zprostředkovaná	Přenesení komuniké od komunikátora k příjemci díky nějakému médiu (rozhlas, televize, telefon, fax, jiný člověk).
Psaná	Prostřednictvím knih, novin, časopisů, dopisů, výročních zpráv, zápisů z porad, nástěnek, billboardů, zápisníků atd.
Verbální	Za využití slov.
Neverbální	Doplňující prostředek k verbální komunikaci, může být sama o sobě vyjádřením postojů především, kdy roli hrají emoce.
Činem	Vyjádření svého postoje, názoru, ovlivňování pomocí činů.
Paralingvistická	Svrchní tón řeči, to, co nějak hlasový projev moduluje.
Agování	Oslovený člověk reaguje na stimul přiměřeně, odpovídá neadekvátním způsobem, reakce se zdá být na jiný stimul, neodpovídá vůbec či komunikaci stočí jiný směrem.
Metakomunikace	Komunikace o komunikaci – pozorovatel popisuje a interpretuje nějakou komunikaci.

Tabulka 3: Druhy komunikace, vlastní zdroj zpracování dle Mikuláščík³⁵

³⁵ MIKULÁŠTÍK, Milan. Komunikační dovednosti v praxi. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. Manažer. ISBN 978-80-247-2339-6. S. 31-35.

3.5 BARIÉRY KOMUNIKACE

Bariéry komunikace označují problémy, překážky komplikující interpersonální komunikaci. V první řadě je potřeba si tyto problémy uvědomit, v druhé řadě je nutné je odstranit. Bariéry komunikace se člení na interní (dané osobnostními problémy) a externí (vnější rušivé elementy).

3.5.1 INTERNÍ BARIÉRY

Mezi interní bariéry se řadí:

- obava z neúspěchu;
- problémy osobního rázu;
- sémantické bariéry;
- bariéra postoje v podobě xenofobie, neúcty, povýšenectví, odporu;
- nepřipravenost na komunikaci;
- fyzické nepohodlí snižující výkonnost poslouchání i verbální projev;
- nesoustředěnost na komunikaci;
- stereotypizace;
- myšlenkové chyby (konformita, nekonformita);
- fyzické, neurologické nebo psychické zhoršení funkčnosti (horší sluch, zrak, deprese, Parkinsonova choroba).

3.5.2 EXTERNÍ BARIÉRY

Do externích bariér patří:

- nezvyklé prostředí jako rušivý element;
- demografické bariéry (věk, pohlaví);
- vyrušování třetí osobou;
- hluk, vizuální rozptýlení;
- organizační bariéry³⁶

---

³⁶ MIKULÁŠTÍK, Milan. Komunikační dovednosti v praxi. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. Manažer. ISBN 978-80-247-2339-6. S. 36-37.

3.6 KOMUNIKACE DNEŠNÍCH DĚTÍ MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU

3.6.1 ČEŠTINA NA WWW CHATU

Jandová (2006) přišla v roce 2006 se svým dílem *Čeština na www chatu*, ve kterém se zabývá komunikací na internetu, resp. internetových chatovacích programech. Ty s odstupem 16 let působí poněkud zastaralým dojmem, nicméně z podstaty češtiny na www chatu je možné dodnes čerpat. Z díla mi přijde nejzajímavější část týkající se některých jazykových rysů www chatu.

Z provedené analýzy vyplynuly typické jevy v komunikaci na chatu nepatřící do inventáře spisovného jazyka. Jedná se o:

- psaní diakritiky a zvláštní zápis grafémů;
- zápis nespisovné i spisovné výslovnosti;
- nespisovné jevy v plánu morfologickém;
- zápis v rovině syntaktické, zejména interpunkce

Psaní diakritiky a zvláštní zápis grafémů

Pro chat je typické, že uživatelé nepoužívají znaky z horní řady české počítačové klávesnice, tzn. tu část, kde jsou diakritická znaménka. Jandová tento jev přisuzuje pozůstatku z doby, kdy na počátku elektronické komunikace existovala různá technická zařízení s rozdílným programovým vybavením počítačů, u nichž nebylo vždy zajištěno, že se příjemci objeví text ve stejné podobě, jak jej autor napsal, přičemž problém spočíval právě ve specifických národních znacích. Jako další možné vysvětlení uvádí vliv psaní SMS zpráv. Osobně bych se přikláněla k ještě dalšímu potenciálnímu důvodu pro psaní bez diakritiky, a sice prostá pohodlnost.³⁷

Zápis nespisovné i spisovné výslovnosti

Pro chatovou komunikaci je typické, že uživatelé mají snahu zápisem napodobit mluvenou komunikaci včetně její zvukové stránky. Je možné pozorovat přepisy zjednodušené výslovnosti souhláskových skupin. Jako příklad lze uvést tyto vybrané v následující tabulce.

---

³⁷ JANDOVÁ, Eva. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 89.

Nějak	Ňák/nak
Nějaký	Ňáká
Jestli	Jesi
Poněvadž	Páč/pac
Radši	Rači
Dneska	Neska
Když	Dyz

Tabulka 4: Příklad zápisu nespisovné a spisovné výslovnosti, vlastní zpracování dle Jandová³⁸

Nespisovné jevy v plánu morfologickém

Např. používání nespisovných koncovek – ma. Používání nepřehlasovaných koncovek a-, u-. Kondicionál v podobě by jsi/aby si, popř. by si/aby si.

Zápis v rovině syntaktické, zejména interpunkce

Bylo vyzpozorováno, že se nevyužívají velká písmena na začátku věty a rovněž, že se nepoužívají tečky na konci věty, pokud zakončení nevyžaduje vykřičník nebo otazník. Zřídkakdy se objevují interpunkční čárky. Repliky bývají krátké a v jednoduchých větách. Pro oddělení myšlenky bývají využívány tři tečky, otazník, vykřičník, jejich opakování a kombinace či emotikony. V případě, že se text člení čárkou, málokdy odpovídá interpunkčním pravidlům.

3.6.2 SLANGOVÝ PROJEV MLÁDEŽE

Se zajímavou publikací přišla Rysová (2003) s názvem Slangový projev mládeže, ve které na 17 stránkách podává jakýsi seznam slangového projevu mládeže včetně vysvětlení jeho významu, z nichž vyberu několik zajímavých jako příklad v následující tabulce.

Alkáč	Alkohol
Bezsádelník	Štíhlý člověk
Cool	Hodnotící výraz, hustý
Čára	Droga heroin Brát čáru = utéct

³⁸ JANDOVÁ, Eva. Čeština na WWW chatu. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 90-91.

Drtič	Výraz pro něčím zajímavého, nápadného chlapce, mlátič
Ekl	Něco nechutného, ošklivého, humáč, kekel, kentus, maso
Fajr	Oheň, zapalovač
Gregor	Exkrement, kabel
Hašišman	Podivně vypadající člověk
Chála, chálka	Jídlo Chálkovat = jíst
Ichtyl	Hlupák, trubka
Jetelák	Nezajímavý chlapec, vidlák
Kad'ák	Zadek
Lachout	Lahvové pivo
Múčo	Hodnotící výraz, hustý, svěží, zkušený, přísný, hukot, haluz, tutácký
Neptung	Na to se tě nikdo neptal
Odgrilovat	Jít pryč
Prčet	Být v naprosté pohodě
Sádlitba	Těžká, úmorná práce
Šlajska	Přítelkyně
Thorova kladivo	Sejmulo mě Thorovo kladivo = opil jsem se; zdunit se, zdojit se
Urboturbo	Bezdomovec
Vepřon	Tlustý člověk, bast'och
Xichtit se	Dělat posměšné obličej
Zvadnout	Zvadni = uklidni se, povol
Žihadlo	Výkonný motocykl, rakvička

Tabulka 5: Vybrané slangové projevy mládeže, vlastní zpracování dle Rysová³⁹ (2003)

Podle definice od Čechové (2008, s. 16) se tedy jedná o jakýsi styl dnešní mládeže, tedy „*způsob vyjádření nebo jako umění říct totéž různým způsobem (vlastně ve významu „stylizace“), či jako primárně sémantický jev a pojem z roviny významu.*“⁴⁰ Dodává, že za počátky novočeské stylistiky vdčíme Jungmannovi.

³⁹ RYSOVÁ, Kateřina. Slangový projev mládeže: slovník současné hovorové češtiny. České Budějovice: Pedagogické centrum České Budějovice, 2003. Ediční řada C. ISBN 80-7019-013-2.

⁴⁰ ČECHOVÁ, Marie. Současná česká stylistika. Praha: ISV, 2003. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-86642-00-3

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

4.1 VOLBA METODY

Pro zpracování praktické části této práce byla zvolena kvantitativní metoda sběru dat prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo rozděleno na dvě části – dotazník pro žáky 4. a 5. ročníků 1. stupně základní školy a dotazník pro učitele na 1. stupni základní školy. Dotazníky byly poskytnuty jak žákům, tak učitelům v rámci základních škol Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19, Základní škola Habartov, Karla Čapka 119, Základní škola Sokolov, Křižíkova 1916 a Základní škola Chodov, Husova 788, které jsou blíže specifikovány níže v textu.

Dotazník v pedagogickém výzkumu představuje frekventovanou metodu sběru dat. Podstata dotazníku spočívá ve způsobu písemného kladení otázek za současného získávání písemných odpovědí. Dotazník je tvořen dopředu připravenými a pečlivě formulovanými otázkami, které mají promyšlené uspořádání a které respondenti zodpovídají písemnou formou. Nevýhodou dotazníku je skutečnost, že nezjišťuje pedagogickou realitu. Zjišťuje se zde jací respondenti opravdu jsou a jak sami sebe vnímají nebo chtějí vnímat. Dalším problémem dotazníku může být jeho nízká výpovědní hodnota v případě neodborně sestaveného nebo nevhodně použitého dotazníku. Výhodou je relativně snadná konstrukce dotazníku. Další pozitivum lze vnímat v poměrně rychlém a ekonomickém shromáždění dat od velkého počtu respondentů.

Doporučuje se otázky v dotazníku označovat jako položky z důvodu, že některé položky nemusí mít podobu otázky, nýbrž pokynu. Položky mohou být otevřené (nestrukturované), uzavřené (strukturované) či polouzavřené.

Mezi požadavky na konstrukci dotazníku se řadí především:

- jasné a srozumitelné položky dotazníku přizpůsobené věku, vzdělání a motivaci;
- jednoznačná formulace dotazníkových položek bez připuštění chápání vícero způsobů;
- opatrnost při formulaci položek typu proč;
- dotazníkovými položkami zjišťovat jenom nezbytné údaje nezjistitelné jiným způsobem;
- nesmějí být sugestivní (napovídající k odpovědi);
- předpoklad ochoty respondentů ke spolupráci, kterou lze zvýšit přiměřenou motivací v úvodu;

- připojit jasné pokyny k vyplnění dotazníku;
- dbát na snadné třídění, tabelování a zpracování získaných údajů;
- řadit položky v pořadí odpovídajícímu psychologickému hledisku – začít jednoduchými konkrétními otázkami, pokračovat obsahovými položkami s proložením filtračních, kontrolních a funkcionálně psychologických položek; doporučuje se technika nálevky – od nejobecnějších otázek směrem k nejužším; jiné doporučení uvádí zahájit dotazník otevřenou položkou a navázat užšími uzavřenými položkami.⁴¹

4.2 KONSTRUKCE DOTAZNÍKU

Dotazník pro žáky byl tvořen 20 uzavřenými položkami s předdefinovanými možnostmi odpovědí. Cílem prvních tří položek bylo zjistit bližší informace o respondentech pro celkovou charakteristiku, další dvě položky navozovaly respondenty do problematiky. Zbývající položky se věnovaly vlastnímu tématu používání grafických prvků ve výuce a při hodnocení.

Dotazník pro učitele tvořilo rovněž 20 položek, z toho 19 položek bylo uzavřených s předdefinovanými možnostmi odpovědí a jedna otevřená položka s možností volného vyjádření. První čtyři položky zjišťovaly obecné informace pro bližší charakteristiku respondentů. Další dvě položky navozovaly respondenty do problematiky. Zbývající dotazníkové položky se věnovaly vlastnímu tématu používání grafických prvků ve výuce a při hodnocení.

4.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR

Výzkumný soubor v rámci dotazníkového šetření určeného pro žáky tvořili žáci 1. stupně základní školy. Celkem se výzkumu zúčastnilo 154 žáků 1. stupně základních škol, kteří běžně používají mobilní zařízení nebo jiné elektronické přístroje podporující grafické prvky.^v

Výzkumný soubor v rámci dotazníku určeného pro učitele tvořili učitelé na 1. stupni základní školy. Celkem se zúčastnilo 63 učitelů na 1. stupni základních škol.

---

⁴¹ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3. S. 164-165.

4.4 CHARAKTERISTIKA MÍSTA A ČASU

4.4.1 MÍSTO

Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19

Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19 je příspěvková organizace a úplná škola s právní subjektivitou. Zřizovatelem je město Karlovy Vary. Škola vznikla 1. 7. 1997 sloučením škol ve Staré Roli. Zaměřuje se na sport a zdravý životní styl. Poskytuje obor vzdělání podle školního vzdělávacího programu Škola pro zdravý a moderní životní styl s účinností od 1. 9. 2007. Ředitelkou je Mgr. Jana Krausová.⁴²

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119 je příspěvková organizace a úplná škola s devíti postupovými ročníky. Zřizovatelem je město Habartov. První část školy byla uvedena do provozu v roce 1961 a v roce 1963 byla uvedena do provozu i část druhá. Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ŠVP Škola pro všechny. Ředitelem je Mgr. Václav Riedl.⁴³

Základní škola Sokolov, Křižíkova 1916

Dle výroční zprávy o činnosti školy je uvedeno, že „*Základní škola Sokolov, Křižíkova 1916 je úplná základní škola s právní subjektivitou zařazená do sítě škol dne 7. 3. 1996.*“⁴⁴ Zřizovatelem školy je město Sokolov. Škola byla zřízena dne 19. 12. 1996. Žáci ve všech ročnících jsou vyučováni podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Spektrum. Ředitelem je Mgr. Vladimír Vlček.⁴⁵

Základní škola Chodov, Husova 788

Základní škola Chodov, Husova 788 je příspěvková organizace a městská škola pavilónového typu, která byla slavnostně otevřena v roce 1972. Jedná se o úplnou základní školu poskytující základní vzdělání. Na této základní škole žáci mohou spolupracovat a být

⁴² Základní škola Karlovy Vary. Identifikační údaje [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zstruhlarska.cz/index.php/skola/o-skole/identifikacni-udaje/>

⁴³ Základní škola Habartov. Naše škola [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zshabartov.cz/skola/o-nas/>

⁴⁴ BRETTOVÁ, Michaela. Základní škola Sokolov. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019 [online]. 2019 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.zs8so.cz/wp-content/uploads/2020/09/Vyrocnizprava-skoly-2018-2019.pdf>

⁴⁵ Tamtéž.

součástí Školního parlamentu Donaldi. Zřizovatelem je město Chodov. Ředitelkou školy je Mgr. Hana Žáková.⁴⁶

4.4.2 ČAS

Dotazníkové šetření probíhalo na jednotlivých školách v období mezi 26. 5. 2021 - 9. 6. 2021, tj. 11 dní. Následovalo celkové vyhodnocení a analýza získaných údajů v období od 15. 5. 2022 do 25. 5. 2022, tj. 10 dní.

4.5 NÁVRATNOST

Celkem bylo rozdáno 200 dotazníků pro žáky, přičemž bylo navraceno 154 dotazníků. Nepoužitelných dotazníků pro zpracování analýzy bylo 12, z důvodu neúplnosti vyplnění dotazníku. Čistá návratnost tak činila 142 dotazníků (71 %).

Dotazník pro učitele byl zpracován prostřednictvím internetových stránek www.surveymonkey.com. Statistiky dotazníku ukazují na 133 návštěv, z toho jich bylo 70 nevyplněno a 63 vyplněno. Úspěšnost vyplnění tak činila 47,4 %.

---

⁴⁶ Základní škola Chodov. Naše škola [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zs3chodov.cz/historie-skoly/>

4.6 DOTAZNÍK PRO ŽÁKY

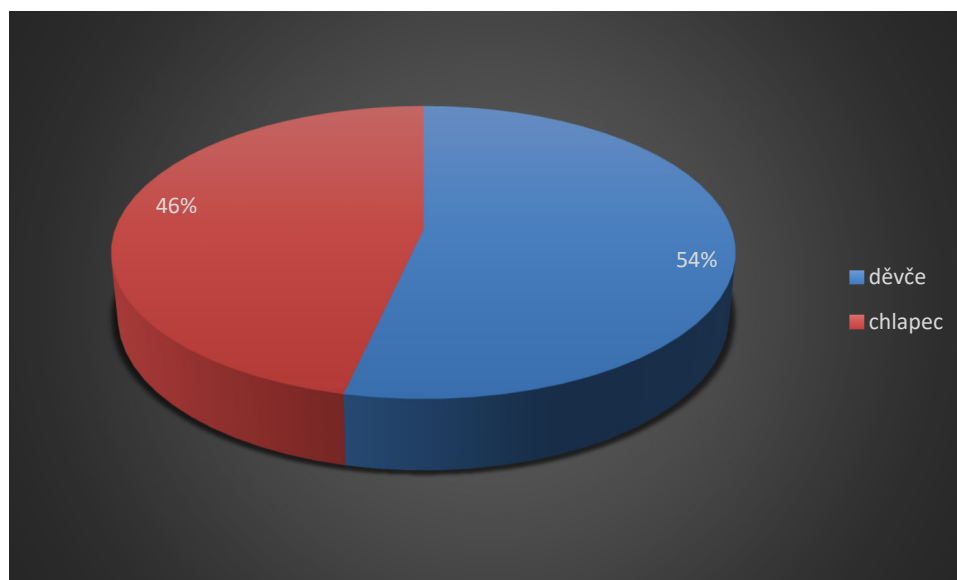
4.6.1 ANALÝZA A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Položka č. 1: Jsi holka/kluk?

Položka č. 1	Absolutní četnost	Relativní četnost
děvče	76	53,52 %
chlapec	66	46,48 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 6: Pohlaví respondentů

Cílem první dotazníkové položky bylo zjistit pohlaví respondentů. Odpovědi ukázaly na větší zastoupení děvčat, kterých bylo 76 z celkových 142 oslovených (54 %). Zbývajících 66 respondentů (46 %) tvořili chlapci. Přesto se stále jedná o téměř vyrovnané výsledky, čímž budou v práci zajištěny názory od obou pohlaví.

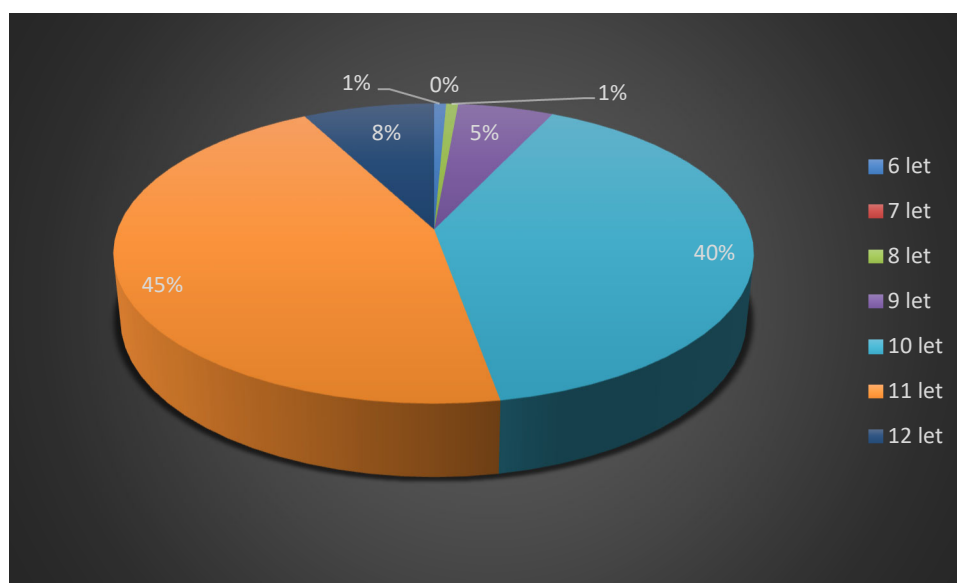
Graf 1: Pohlaví respondentů

Položka č. 2: Kolik je Ti let?

Položka č. 2	Absolutní četnost	Relativní četnost
6 let	1	0,70 %
7 let	0	0,00 %
8 let	1	0,70 %
9 let	8	5,63 %
10 let	57	40,14 %
11 let	64	45,07 %
12 let	11	7,75 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 7: Věk respondentů

Druhá dotazníková položka zjišťovala věk respondentů. Nejvíce respondentů uvedlo 11 let. Tito respondenti tvořili necelou polovinu všech oslovených, tj. 64 (45 %). Druhou nejčastější skupinu tvořily děti ve věku 10 let, kterých bylo 57 (40 %). Na třetí příčce se umístily jedenáctileté děti v počtu 11, tedy 8 %. Osm oslovených respondentů (6 %) uvedlo věk 9 let. Jediný respondent (1 %) z vybraných možností zvolil 8 let. V jediném případě došlo také k označení věku 6 let. Toto označení může být vysvětleno jako chybné.

Graf 2: Věk respondentů

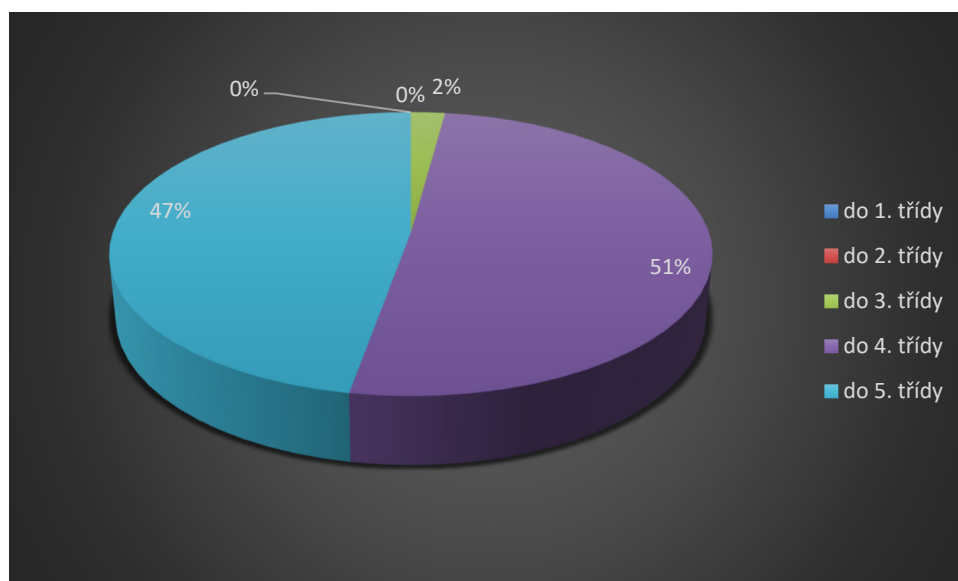

Položka č. 3: Do jaké třídy chodíš?

Položka č. 3	Absolutní četnost	Relativní četnost
do 1. třídy	0	0,00 %
do 2. třídy	0	0,00 %
do 3. třídy	3	2,11 %
do 4. třídy	72	50,70 %
do 5. třídy	67	47,18 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 8: Třída respondentů

Tato další dotazníková položka byla připojena za účelem zjištění navštěvované třídy respondenty. Nadpoloviční většina oslovených v počtu 72 (51 %) uvedla, že chodí do čtvrté třídy. Druhou nejzastoupenější skupinou byly děti navštěvující pátou třídu. Těch bylo 67 (47 %). Zbývající tři dotazovaní (2 %) uvedli jako svou třídu třetí.

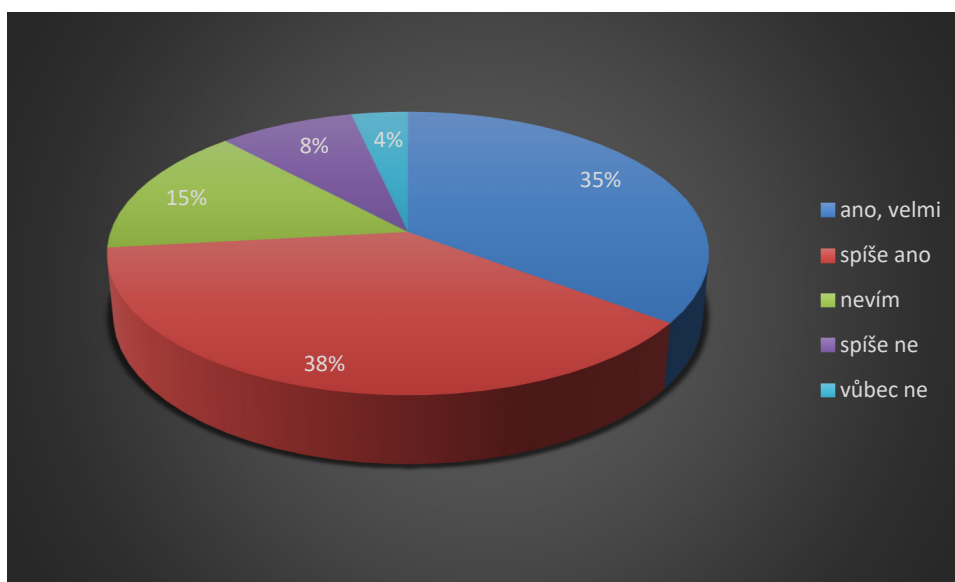
Graf 3: Třída respondentů

Položka č. 4: Líbí se Ti ve škole?

Položka č. 4	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, velmi	50	35,21 %
spíše ano	54	38,03 %
nevím	21	14,79 %
spíše ne	12	8,45 %
vůbec ne	5	3,52 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 9: Líbí se respondentům ve škole

V pořadí čtvrtá dotazníková položka zjišťovala, jak se dětem líbí ve škole. Z odpovědí vyplynulo, že většině respondentů se ve škole líbí, přičemž 54 žákům (38 %) se ve škole spíše líbí a 50 žákům (35 %) se ve škole líbí dokonce velmi. 21 oslovených respondentů (15 %) k této otázce nezaujala stanovisko a využila neutrální možnosti nevím. Těm, kterým se ve škole spíše nelíbí, bylo 12 (8 %). Pět dotázaných (4 %) dokonce uvedlo, že se jim ve škole vůbec nelíbí.

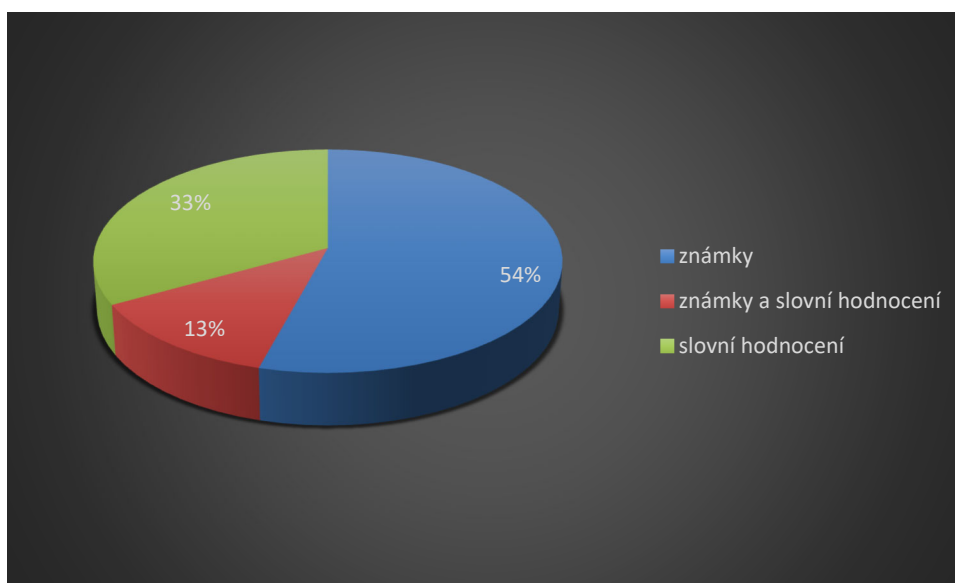
Graf 4: Líbí se respondentům ve škole

Položka č. 5: Jak Tě paní učitelky/páni učitelé hodnotí?

Položka č. 5	Absolutní četnost	Relativní četnost
známky	77	54,23 %
známky a slovní hodnocení	18	12,68 %
slovní hodnocení	47	33,10 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 10: Způsob hodnocení ve škole

Cílem páté dotazníkové položky bylo zjistit, jak jsou respondenti hodnoceni učiteli. Nadpoloviční většina oslovených v počtu 77 (54 %) uvedla, že dostávají klasické známky. Třetina dotázaných v počtu 47 (33 %) zvolila možnost slovního hodnocení. 18 respondentů (13 %) je podle výsledků odpovědí hodnoceno oběma způsoby – jak známkami, tak i slovním hodnocením.

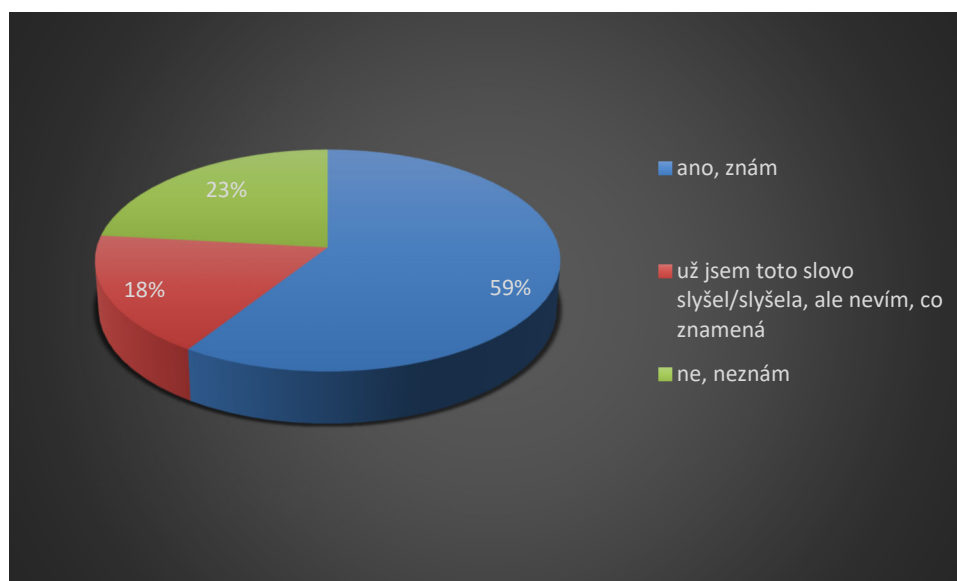
Graf 5: Způsob hodnocení ve škole

Položka č. 6: Znáš slovo meme (příklad meme je na obrázku níže)?

Položka č. 6	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, znám	84	59,15 %
už jsem toto slovo slyšel/slyšela, ale nevím, co znamená	25	17,61 %
ne, neznám	33	23,24 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 11: Povědomí respondentů o slově meme

Tato další dotazníková položka zjišťovala povědomí respondentů o slově mem, přičemž jako připomenutí byl připojen názorný příklad. Nadpoloviční většina oslovených respondentů, v počtu 84 (59 %), zvolila kladnou odpověď. Více než pětina participantů, v počtu 33 (23 %), o tomto slově naopak povědomí nemá a nezná jej. 25 dotázaných (18 %) přiznalo, že už toto slovo někdy slyšelo, nicméně neví, co znamená.

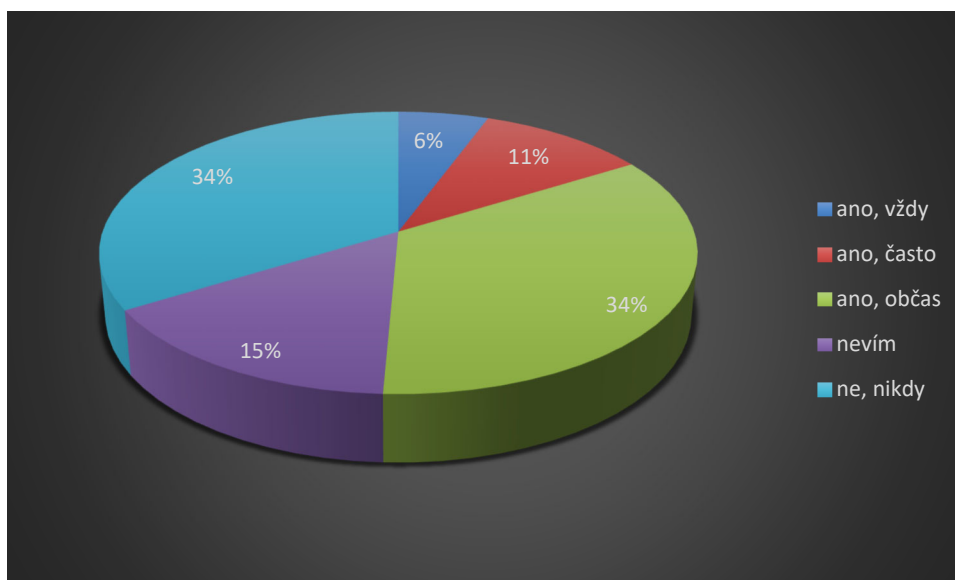
Graf 6: Povědomí respondentů o slově meme

Položka č. 7: Používáš meme při komunikaci?

Položka č. 7	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, vždy	8	5,63 %
ano, často	15	10,56 %
ano, občas	49	34,51 %
nevím	22	15,49 %
ne, nikdy	48	33,80 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 12: Používání memů respondenty

Sedmá dotazníková položka mapovala používání memů při komunikaci napříč respondenty. Nejvíce dotázaných v počtu 49 (35 %) uvedlo, že memy při komunikaci občas používají. Třetina oslovených v počtu 48 (34 %) naopak memy při komunikování nepoužívá nikdy. Těch, kteří si nebyli jisti odpovědí a zvolili možnost nevím, bylo 22 (15 %). Jako často používané memy při komunikaci uvedlo 15 participantů (11 %). Nejmenší skupinu tvořili oslovení, kteří mem při komunikaci používají vždy. Těch bylo pouze 8 (6 %).

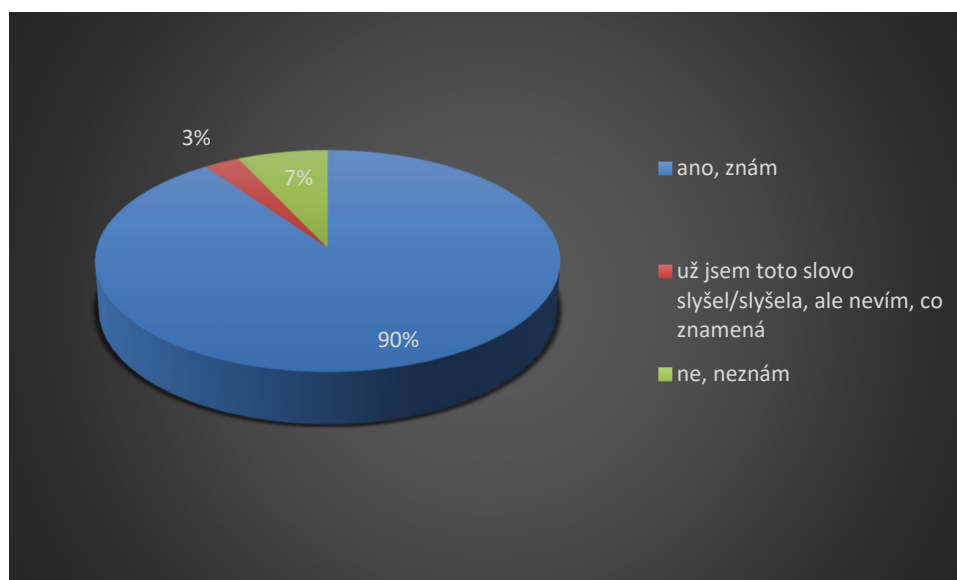
Graf 7: Používání meme respondenty

Položka č. 8: Znáš slovo GIF (příklad GIFu je vedle otázky)?

Položka č. 8	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, znám	128	90,14 %
už jsem toto slovo slyšel/slyšela, ale nevím, co znamená	4	2,82 %
ne, neznám	10	7,04 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 13: Povědomí respondentů o slově GIF

Další dotazníková položka zjišťovala povědomí respondentů o slově GIF. Stejně jako v případě dotazníkové položky č. 6, i zde měli respondenti k dispozici připomenutí ve formě obrázku. Drtivá většina participantů v počtu 128 odpovídajících (90 %) zvolilo kladnou odpověď. Deset dotázaných (7 %) se přiznalo, že slovo GIF neznají. Nejméně oslovených bylo těch, kteří již toto slovo někdy v minulosti slyšeli, nicméně nevědí, co znamená. Tito respondenti byli čtyři (3 %).

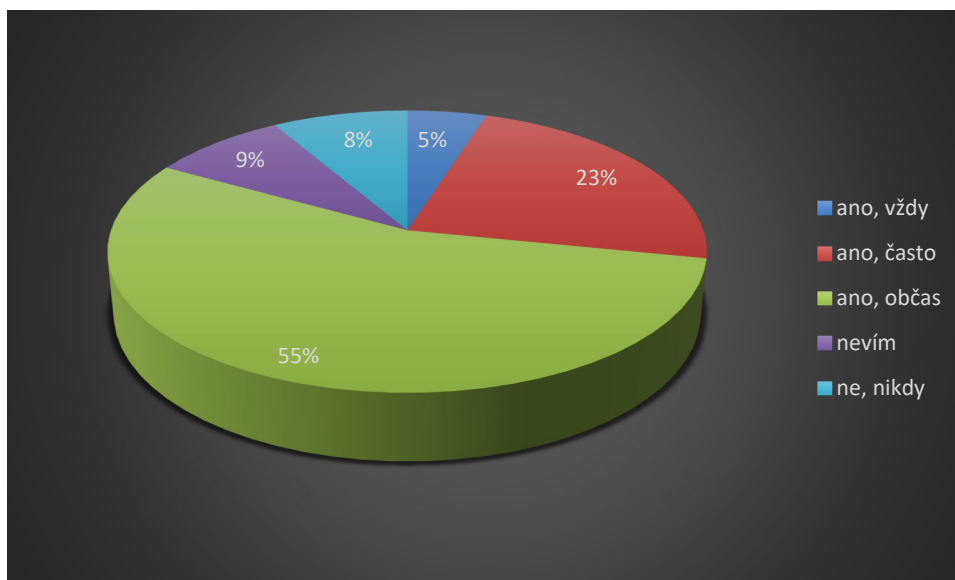
Graf 8: Povědomí respondentů o slově GIF

Položka č. 9: Používáš GIF(y) při komunikaci?

Položka č. 9	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, vždy	7	4,93 %
ano, často	33	23,24 %
ano, občas	78	54,93 %
nevím	12	8,45 %
ne, nikdy	12	8,45 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 14: Používání GIFů respondenty

Devátá dotazníková položka mapovala používání GIFů při komunikaci. Nadpoloviční většina zúčastněných v počtu 78 (55 %) uvedla, že GIFy při komunikaci používají občas. Téměř pětina oslovených v počtu 33 (23 %) GIFy při komunikaci používá dokonce často. Shodně po 12 odpovědích bylo zaznamenáno u možností ne, nikdy a nevím, což odpovídá relativní četnosti ve výši 8 %. Nejméně respondentů bylo těch, kteří GIFy při komunikaci používají vždy. Těchto oslovených bylo sedm (5 %).

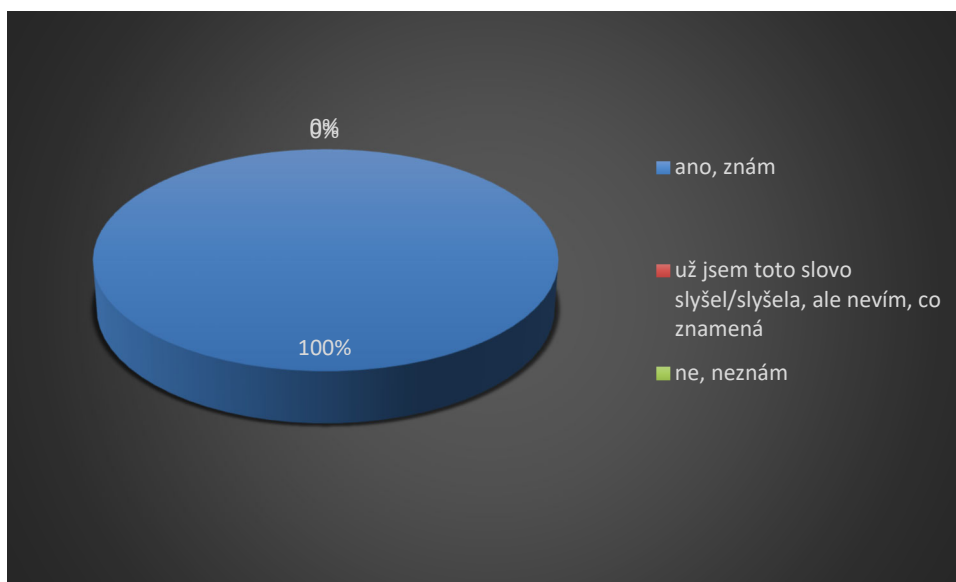
Graf 9: Používání GIFů respondenty

Položka č. 10: Znáš slovo emoji/emotikona (je to vlastně smajlík, příklad je na obrázku vedle otázky)?

Položka č. 10	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, znám	142	100,00 %
už jsem toto slovo slyšel/slyšela, ale nevím, co znamená	0	0,00 %
ne, neznám	0	0,00 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 15: Povědomí respondentů o slově emoji/emotikona/smajlík

Desátá dotazníková položka si dala za cíl zjistit povědomí respondentů o slově emoji/emotikona/smajlík. Obdobně jako v případě dotazníkových položek č. 6 a 8, měli i v této respondenti k dispozici nápovědu ve formě obrázku. Tato jediná dotazníková položka v rámci celého dotazníkového šetření se setkala se 100 % pozitivní odezvou, a sice že všichni respondenti mají povědomí o slově emoji/emotikona/smajlík. Takto kladně odpovědělo všech 142 zúčastněných.

Graf 10: Povědomí respondentů o slově emoji/emotikona/smajlík

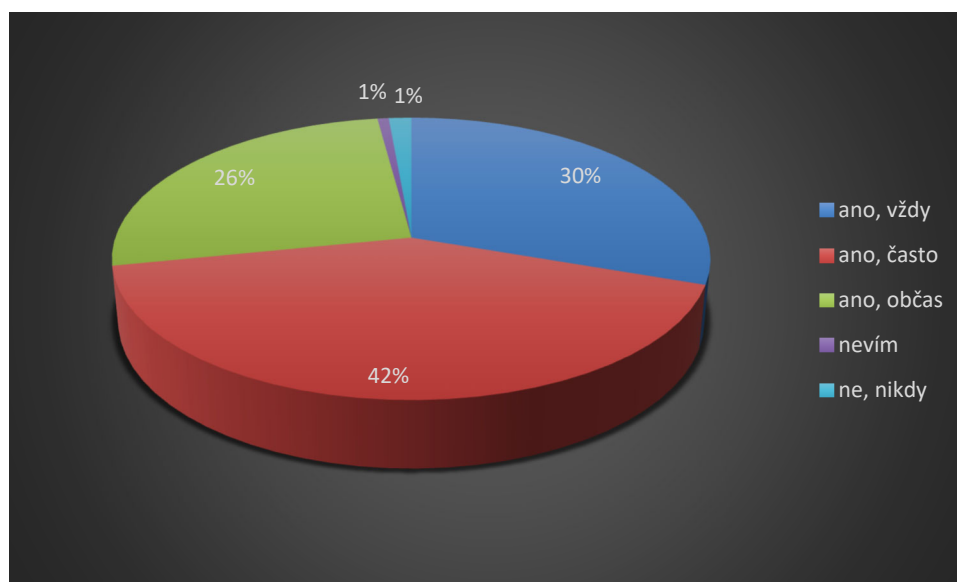

Položka č. 11: Používáš při komunikaci emoji/emotikony/smajlíky?

Položka č. 11	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, vždy	43	30,28 %
ano, často	59	41,55 %
ano, občas	37	26,06 %
nevím	1	0,70 %
ne, nikdy	2	1,41 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 16: Používání emoji/emotikon/smajlíků respondenty

V otázce č. 11 se zjišťovalo používání emoji/emotikon/smajlíků při komunikaci. Až na tři oslovené používají smajlíky všichni zúčastnění. Z toho nejvíce respondentů, v počtu 59 (42 %), komunikuje za využití smajlíků často, necelá třetina v počtu 43 (30 %) přiznalo používání smajlíků vždy při komunikaci a více než čtvrtina dotázaných v počtu 37 (26 %) je používá občas. Ze zbývajících tří participantů si jeden nebyl jistý a uvedl neutrální možnost nevím, dva (1 %) oslovení smajlíky při komunikaci nepoužívají nikdy.

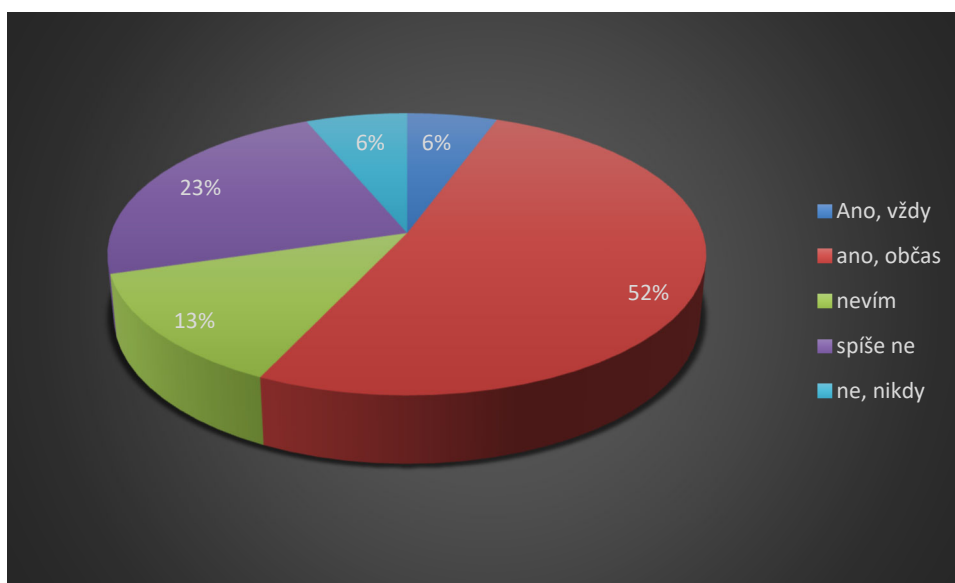
Graf 11: Používání emoji/emotikon/smajlíků respondenty

Položka č. 12: Používáš při komunikaci obrázky?

Položka č. 12	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, vždy	8	5,63 %
ano, občas	73	51,41 %
nevím	19	13,38 %
spíše ne	33	23,24 %
ne, nikdy	9	6,34 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 17: Používání obrázků respondenty

U této dotazníkové položky zjišťující používání obrázků při komunikaci bylo předpokládáno, že význam slova obrázek je natolik rozšířený, že nepotřebuje příklad. Nadpoloviční většina participantů v počtu 73 (51 %) odpověděla kladně, tedy že obrázky při komunikaci používá občas. Necelá čtvrtina dotázaných v počtu 33 (23 %) uvedla, že za využití obrázků spíše nekomunikuje. 19 oslovených (13 %) si nebylo jisto odpovědi a zvolilo neutrální možnost nevím. Těch, kteří obrázky při komunikaci nikdy nevyužívají, bylo 9 (6 %). Nejmenší skupinu tvořili respondenti, kteří obrázky při komunikaci používají vždy. Těch bylo 8 (6 %).

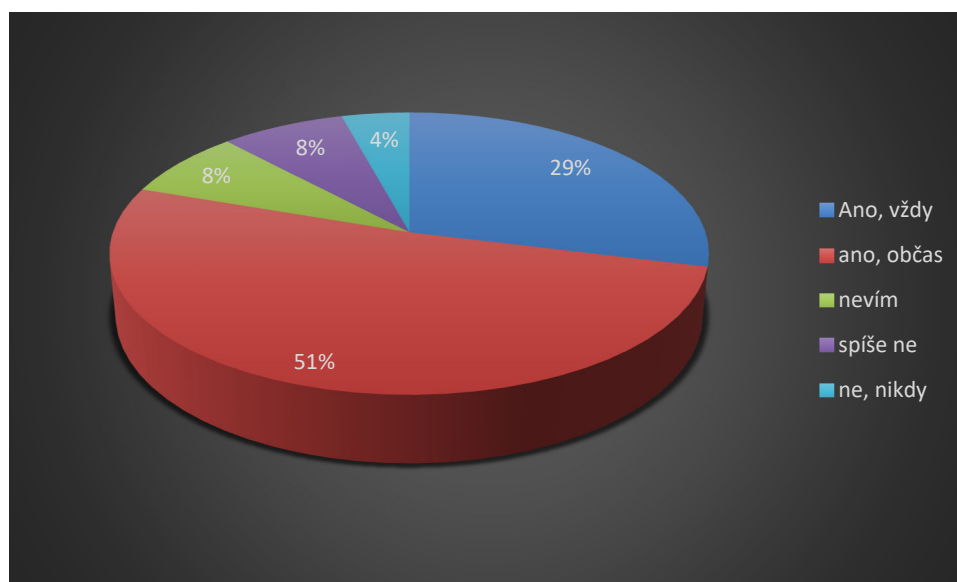
Graf 12: Používání obrázků respondenty

Položka č. 13: Používáš při komunikaci zkratky?

Položka č. 13	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, vždy	41	28,87 %
ano, občas	73	51,41 %
nevím	11	7,75 %
spíše ne	11	7,75 %
ne, nikdy	6	4,23 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 18: Používání zkratk respondenty

Tato dotazníková položka zjišťovala používání zkratk při komunikaci respondentů. Obdobně jako u předchozí dotazníkové položky, i zde existoval předpoklad o povědomí respondentů o slově zkratka, který nevyžaduje příklad. Nadpoloviční většina v počtu 73 participantů (51 %) uvedla, že zkratky při komunikaci používá občas. Vždy jsou používány 41 zúčastněnými (29 %). Shodně po 11 odpovědích (8 %) bylo zaznamenáno u možností spíše ne a nevím. Zkratky v komunikaci nepoužívá nikdy šest oslovených (4 %).

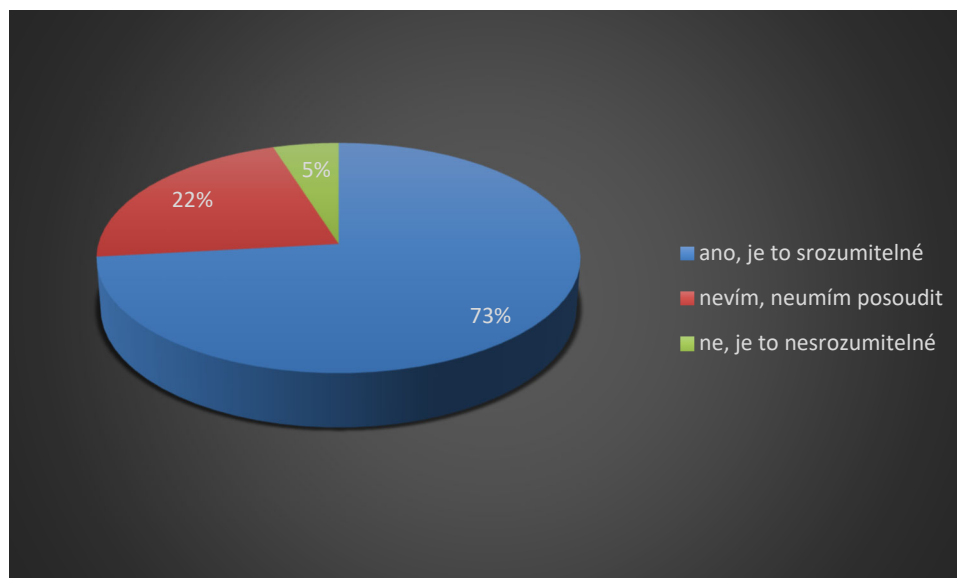
Graf 13: Používání zkratk respondenty

Položka č. 14: Rozumíš hodnocení, které Ti uděluje paní učitelka/pan učitel?

Položka č. 14	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, je to srozumitelné	104	73,24 %
nevím, neumím posoudit	31	21,83 %
ne, je to nesrozumitelné	7	4,93 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 19: Rozumí respondenti udělenému učiteli

Cílem čtrnácté dotazníkové položky bylo zjistit, zda respondenti rozumí udělovanému hodnocení učitelem. Téměř 3/4 participantů v počtu 104 (73 %) uvedlo kladnou odpověď, tedy, že hodnocení rozumí a je pro ně srozumitelné. Více než pětina oslovených v počtu 31 (22 %) k této položce nedokázala zaujmout stanovisko a uvedla neutrální odpověď nevím, neumím posoudit. Nejmenší skupinu tvořili ti respondenti, kteří přiznali negativní odpověď, tedy, že udělovanému hodnocení nerozumí a je pro ně nesrozumitelné. Těchto respondentů bylo 7 (5 %).

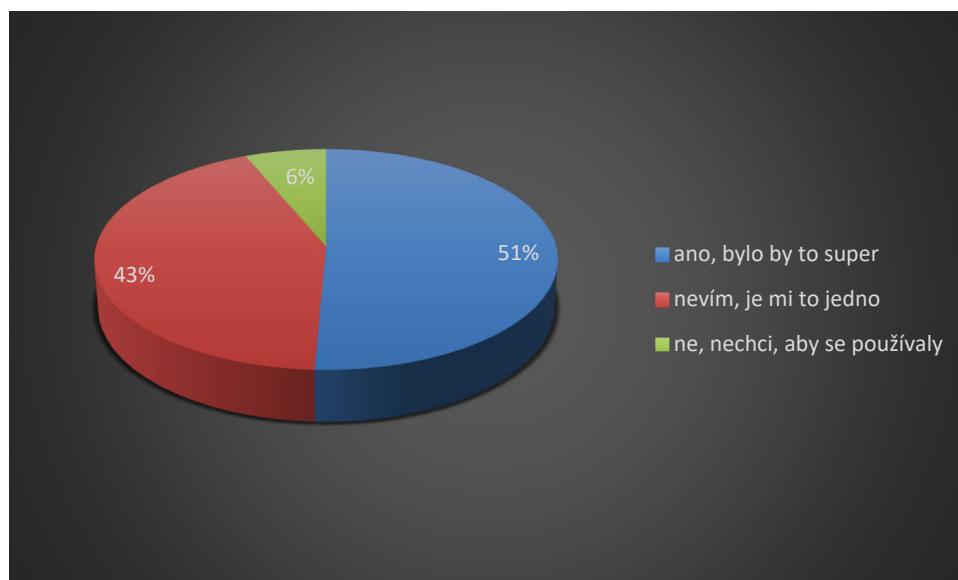
Graf 14: Rozumí respondenti udělenému učiteli

Položka č. 15: Líbilo by se Ti, kdyby paní učitelka/pan učitel používal/a při výuce (výkladu nebo hodnocení) obrázky, zkratky, emoji/emotikony, GIFy nebo meme, které můžeš vidět výše?

Položka č. 15	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, bylo by to super	72	50,70 %
nevím, je mi to jedno	61	42,96 %
ne, nechci, aby se používaly	9	6,34 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 20: Náзор respondentů na používání grafických prvků při výkladu nebo hodnocení

Patnáctá dotazníková položka zjišťovala, jestli by se respondentům líbilo, kdyby učitelé při výuce používali některé z grafických prvků. Nadpoloviční většině oslovených v počtu 72 (51 %) se tento nápad zamlouvá a uvedli kladnou odpověď ano, bylo by to super. Druhou nejčastější skupinou byli ti dotázaní, kteří se k dotazníkové položce nedokázali vyjádřit a uvedli neutrální odpověď nevím, je mi to jedno. Těchto oslovených bylo 61 (43 %). Nejmenší skupinu tvořili participanti, kteří se k nápadu používání grafických prvků učiteli při výuce staví negativně a uvedli odpověď ne, nechci, aby se používaly.

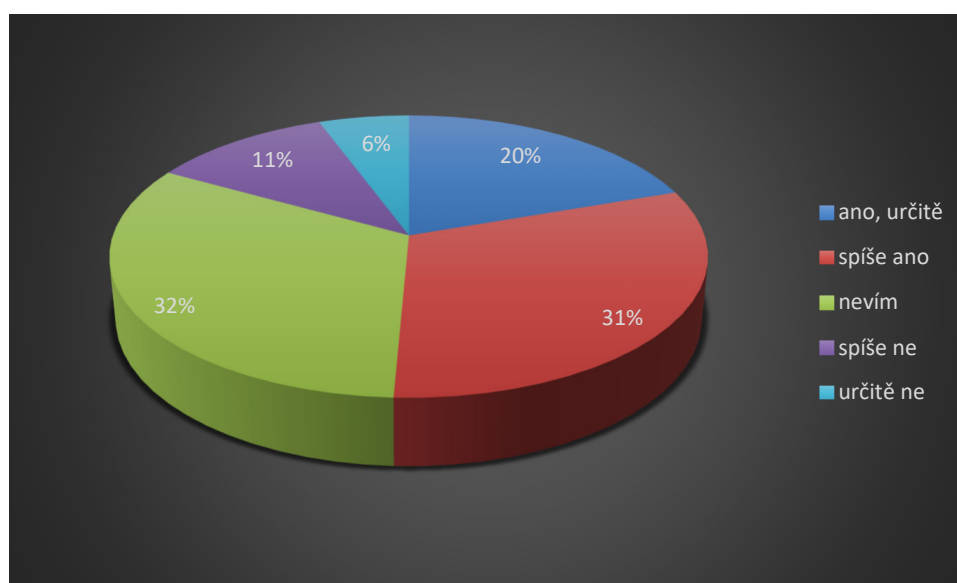
Graf 15: Náзор respondentů na používání grafických prvků při výkladu nebo hodnocení

Položka č. 16: Kdyby paní učitelka/pan učitel používal/a při výuce obrázky, zkratky, emoji/emotikony, GIFy nebo meme, myslíš si, že by pro Tebe byla výuka (výklad/hodnocení) srozumitelnější?

Položka č. 16	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, určitě	28	19,72 %
spíše ano	44	30,99 %
nevím	46	32,39 %
spíše ne	16	11,27 %
určitě ne	8	5,63 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 21: Názor respondentů na větší srozumitelnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků

Šestnáctá dotazníková položka zjišťovala, jestli by používání grafických prvků učiteli při výuce vedlo k větší srozumitelnosti. Téměř třetina oslovených v počtu 46 (32 %) si odpovědí nebyla jistá a zvolila neutrální odpověď nevím. Druhou nejčastější responzí byla možnost spíše ano, kterou zvolilo 44 respondentů (31 %). Pro pětinu oslovených v počtu 28 (20 %) by používání grafických prvků učiteli při výuce znamenalo určitě větší srozumitelnost. Z těch, kteří se domnívají, že by uvedený nápad nepřinesl větší srozumitelnost, bylo 24, z toho 16 (11 %) uvedlo, že spíše ne, a 8 (6 %) uvedlo určitě ne.

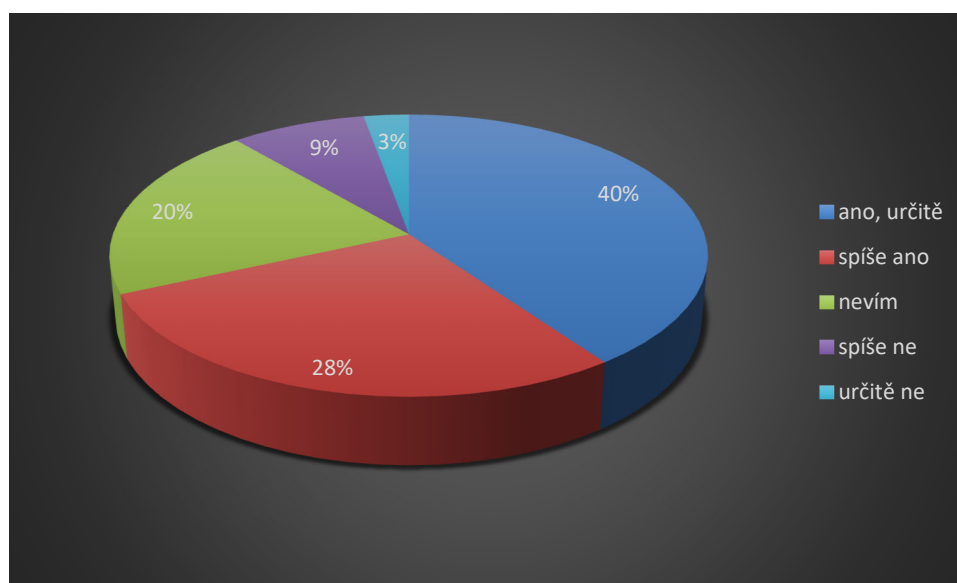
Graf 16: Názor respondentů na větší srozumitelnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků

Položka č. 17: Kdyby paní učitelka/pan učitel používal/a při výuce obrázky, zkratky, emoji/emotikony, GIFy nebo meme, myslíš si, že by pro Tebe byla výuka (výklad/hodnocení) zábavnější?

Položka č. 17	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, určitě	57	40,14 %
spíše ano	40	28,17 %
nevím	29	20,42 %
spíše ne	12	8,45 %
určitě ne	4	2,82 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 22: Názor respondentů n větší zábavnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků

Cílem této další dotazníkové položky bylo zjistit, jestli by používání grafických prvků učiteli při výuce bylo pro respondenty zábavnější. Nejvíce odpovědí se setkalo u kladné odpovědi určitě ano, kterou označilo 57 dotázaných (40 %). Druhou nejčastější odpovědí byla možnost spíše ano, kterou uvedlo 40 oslovených (28 %). Pětina participantů v počtu 29 (20 %) si nebyla jistá odpovědí a využila neutrální možnosti nevím. 12 dotázaných (8 %) je toho názoru, že by používání grafických prvků učiteli při výuce spíše nebylo zábavnější. Čtyři respondenti (3 %) uvedli, že by tento nápad určitě nevedl k větší zábavnosti.

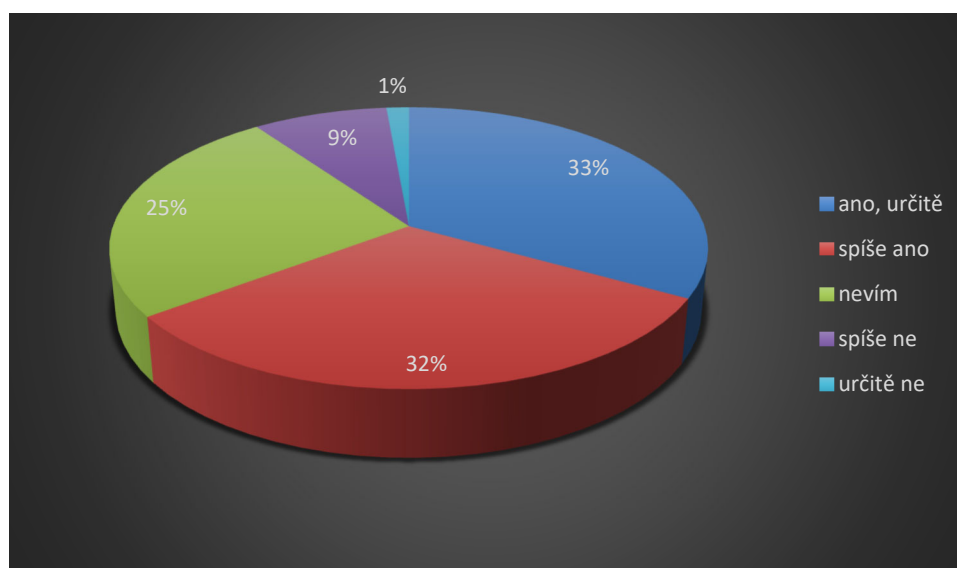
Graf 17: Názor respondentů n větší zábavnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků

Položka č. 18: Kdyby paní učitelka/pan učitel používal/a při výuce obrázky, zkratky, emoji/emotikony, GIFy nebo meme, těšil/těšila by ses více na hodinu?

Položka č. 18	Absolutní četnost	Relativní četnost
ano, určitě	47	33,10 %
spíše ano	45	31,69 %
nevím	36	25,35 %
spíše ne	12	8,45 %
určitě ne	2	1,41 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 23: Těšili by se respondenti víc na výuku při využití grafických prvků

Osmnáctá dotazníková položka zjišťovala, jestli by se respondenti více těšili na hodinu v případě, že by byli učitelé při výuce využívány grafické prvky. Třetina oslovených v počtu 47 (33 %) uvedla kladnou odpověď, tedy, že by se určitě více těšila na hodinu. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost spíše ano, kterou označilo 45 oslovených (32 %). Čtvrtina participantů k této položce nedokázala zaujmout stanovisko a přiklonila se k neutrální možnosti nevím. Těchto respondentů bylo 36 (25 %). Pro 12 dotázaných (8 %) by používání grafických prvků při výuce spíše neznamenalo větší natěšení na hodinu. Nejmenší skupinu tvořili ti respondenti, kteří by se při využívání grafických prvků při výuce určitě více netěšili na hodinu. Byli to pouze 2 respondenti (1 %).

Graf 18: Těšili by se respondenti víc na výuku při využití grafických prvků

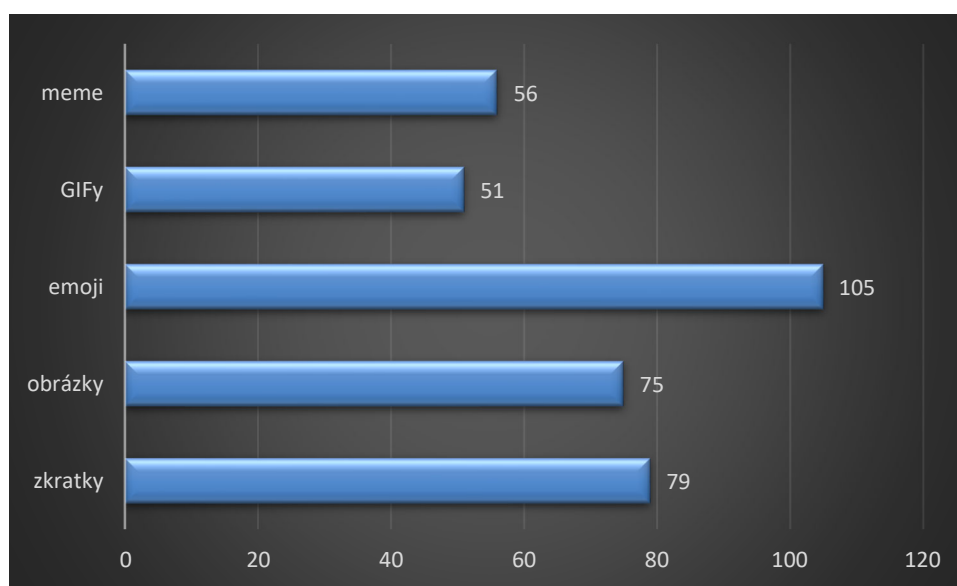

Položka č. 19: Zakroužkuj prosím maximálně 3 odpovědi, které by paní učitelky/pání učitelé měli podle Tebe využívat ve výuce:

Položka č. 19	Absolutní četnost	Relativní četnost
zkratky	79	21,58 %
obrázky	75	20,49 %
emoji	105	28,69 %
GIFy	51	13,93 %
meme	56	15,30 %
Celkem	366	100,00 %

Tabulka 24: Grafické prvky využívané při výuce podle respondentů

Předposlední dotazníková položka si kladla za cíl zjistit, které grafické prvky by respondenti nejvíce ocenili k používání při výuce. Respondenti byli požádáni o uvedení maximálně 3 možností, čímž došlo k získání 366 odpovědí. Nejvíce se respondenti vyslovovali pro používání emoji/emotikon/smajlíků, které získaly 105 hlasů (29 % podíl). Více než pětinový podíl (22 %; 79 odpovědí) bylo zaznamenáno u používání zkratk. Participanti by uvítali také, kdyby učitelé používali při výuce obrázky, o čemž svědčí alespoň 75 odpovědí (20 % podíl). Pro memy se vyslovilo 56 dotázaných (15 % podíl) a pro GIFy 51 zúčastněných (14 % podíl).

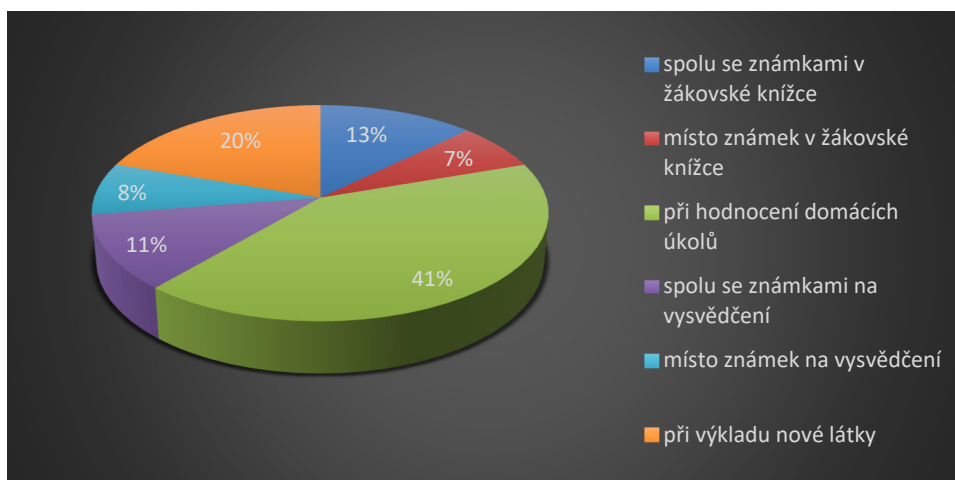
Graf 19: Grafické prvky využívané při výuce podle respondentů

Položka č. 20: Kde by podle Tebe měly být využívány obrázky, zkratky, emoji/emotikony, GIFy, meme?

Položka č. 20	Absolutní četnost	Relativní četnost
spolu se známkami v žákovské knížce	18	12,68 %
místo známek v žákovské knížce	10	7,04 %
při hodnocení domácích úkolů	59	41,55 %
spolu se známkami na vysvědčení	16	11,27 %
místo známek na vysvědčení	11	7,75 %
při výkladu nové látky	28	19,72 %
Celkem	142	100,00 %

Tabulka 25: Využití grafických prvků podle respondentů

Poslední dotazníková položka si kladla za cíl zjistit názor respondentů na prostor pro využívání grafických prvků. Jsem si vědoma, že všechny možnosti v tabulce jsou tištěnými zdroji. Nejvíce odpovědí v počtu 59 (42 %) se sešlo u možnosti při hodnocení domácích úkolů.^{vi} Téměř pětina oslovených v počtu 28 (20 %) by grafické prvky uvítala při výkladu nové látky. 18 dotázaným (13 %) by se líbily grafické prvky spolu se známkami v žákovské knížce. Pro 16 participantů (11 %) by bylo zajímavé používání grafických prvků spolu se známkami na vysvědčení. 11 dotázaných (8 %) je toho názorů, že by grafické prvky měly být používány místo známek na vysvědčení. Nejméně odpovědí bylo zaznamenáno u možnosti místo známek v žákovské knížce, kterou uvedlo 10 zúčastněných (7 %).

Graf 20: Využití grafických prvků podle respondentů

4.6.2 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ

Z výsledků dotazníkového šetření pro žáky 1. stupně základních škol je možné shrnout následující zjištění. Respondenty tvořily převážně dívky, převaha dívek činila pouhých 10 z celkového počtu 142 participantů. Tím se podařilo zajistit rovnoměrné rozložení dívčích a chlapeckých názorů.

Nejvíce respondentům bylo mezi 10 až 11 lety. Až na tři respondenty se jednalo o žáky 4. a 5. tříd základní školy. Většině žáků se ve škole líbí. Nadpoloviční většina participantů je hodnocena standardně prostřednictvím známek a třetina dostává slovní hodnocení.

Ačkoliv slovo mem je známo nadpoloviční většině dotázaných, více než pětina jeho význam nezná. Více než polovina mem používá při komunikaci minimálně občas.

Většina oslovených má povědomí o slově GIF, nezná ho pouhých 10 dotázaných. Kromě 12 zúčastněných GIFy používají respondenti při komunikaci minimálně občas.

Jediná dotazníková položka, která se setkala se 100 % pozitivní odezvou dokazuje, že všichni respondenti znají slovo emoji/emotikon/smajlík. Jenom dva dotázaní uvedli, že emoji/emotikony při komunikaci nikdy nepoužívají a jediný si nebyl jist. Zbylí respondenti využívají smajlíky v komunikaci.

Obrázky patří mezi další oblíbené grafické prvky, nadpoloviční většina dotázaných je používá při komunikaci alespoň občas. Jako oblíbené lze hodnotit také zkratky, které alespoň občas používá téměř 80 % oslovených.

Pro necelých 75 % respondentů je hodnocení udělované učiteli srozumitelné. Nadpoloviční většina participantů by uvítala použití grafických prvků při výuce. Podle 50 % dotázaných by používání grafických prvků při výuce mohlo vést k větší srozumitelnosti výkladu/hodnocení. Podle více než 2/3 zastoupení by používání grafických prvků při výuce výuku činilo zábavnější. Téměř 2/3 respondentů uvedlo, že by se na hodinu, ve které by byly využívané grafické prvky, více těšilo.

V rámci ankety, kdy měli participanté vybrat tři grafické prvky, které by rádi používali při výuce, vyplynulo, že by se mělo jednat o emoji/emotikony, zkratky a obrázky. Respondenti by používání grafických prvků nejvíce ocenili při hodnocení domácích úkolů a při výkladu nové látky.

4.7 DOTAZNÍK PRO UČITELE

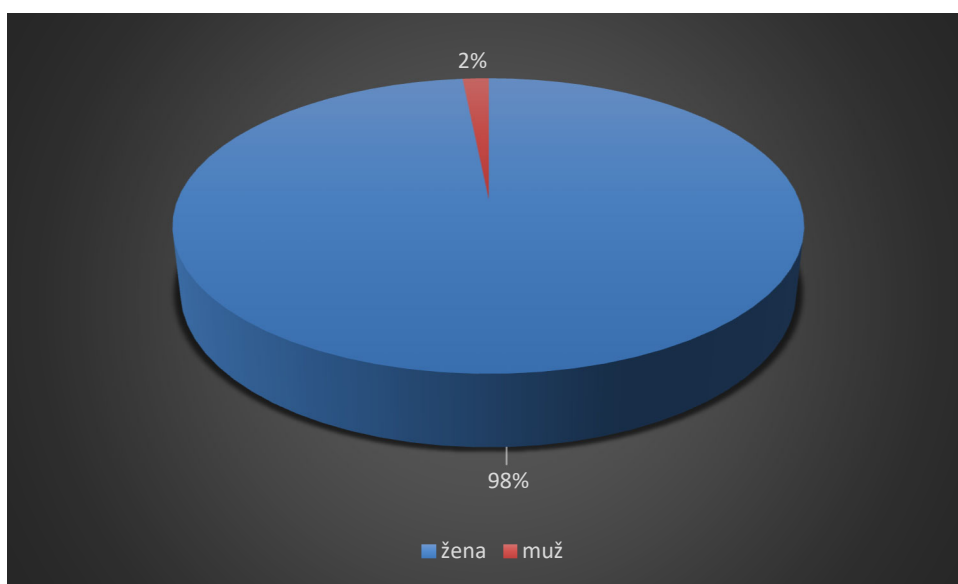
4.7.1 ANALÝZA A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Položka č. 1: Jste žena/muž?

Otázka č. 1	Absolutní četnost	Relativní četnost
žena	62	98,41 %
muž	1	1,59 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 26: Pohlaví respondentů

Cílem první dotazníkové položky bylo zjistit pohlaví respondentů. Položku zodpovědělo všech 63 oslovených. Drtivou většinu respondentů tvořily ženy, kterých bylo 62 (98 %). Jediný dotázaný byl muž, který tak v celém dotazníkovém šetření určeném pro učitele představoval necelá 2 %.

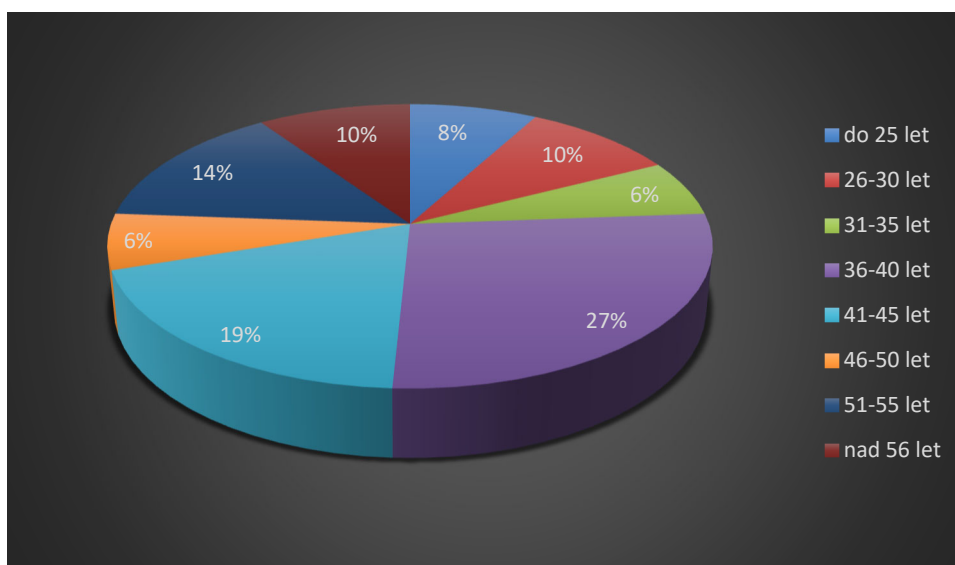
Graf 21: Pohlaví respondentů

Položka č. 2: Jaký je Váš věk?

Otázka č. 2	Absolutní četnost	Relativní četnost
do 25 let	5	7,94 %
26-30 let	6	9,52 %
31-35 let	4	6,35 %
36-40 let	17	26,98 %
41-45 let	12	19,05 %
46-50 let	4	6,35 %
51-55 let	9	14,29 %
nad 56 let	6	9,52 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 27: Věk respondentů

Tato dotazníková položka zjišťovala věkové složení respondentů. Položka byla zodpovězena všemi 63 zúčastněnými. Z odpovědí vyplynulo, že nejvíce respondentů se nachází ve věkovém rozmezí 36-40 let, kterých bylo 17 (27 %). Druhou nejzastoupenější věkovou kategorií tvořili respondenti ve věku 41-45 let, kterých bylo 12, tj. necelá pětina (19 %). Devět dotázaných (14 %) se přihlásilo k věkovému rozmezí 51-55 let. Shodně po šesti oslovených (10 %) bylo zaznamenáno u možností 26-30 let a nad 56 let. Mladých respondentů do 25 let bylo pět (8 %). Totožně a zároveň nejméně po čtyřech dotázaných (6 %) se sešlo u možností 31-35 let a 46-50 let.

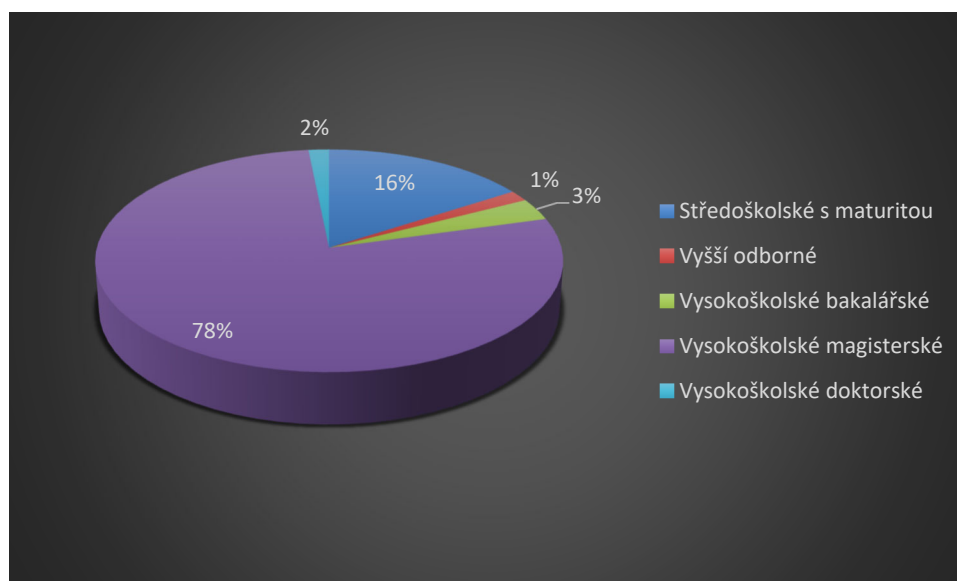
Graf 22: Věk respondentů

Položka č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Otázka č. 3	Absolutní četnost	Relativní četnost
Středoškolské s maturitou	10	15,87 %
Vyšší odborné	1	1,59 %
Vysokoškolské bakalářské	2	3,17 %
Vysokoškolské magisterské	49	77,78 %
Vysokoškolské doktorské	1	1,59 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 28: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Třetí dotazníková položka byla připojena za účelem zmapování nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů. I tuto dotazníkovou položku zodpověděli všichni oslovení. Více než 3/4 z nich disponují nejvyšším dosaženým vzděláním vysokoškolským magisterským v počtu 49 (78 %). Druhou nejpočetnější skupinu tvořili respondenti s nevyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou, kterých bylo 10 (16 %). Vysokoškolské bakalářské vzdělání uvedli dva oslovení (3 %). Shodně po jediném respondentovi dosáhli nejvyššího dosaženého vzdělání, tj. vyšší odborné a vysokoškolské doktorské (po 2 %).

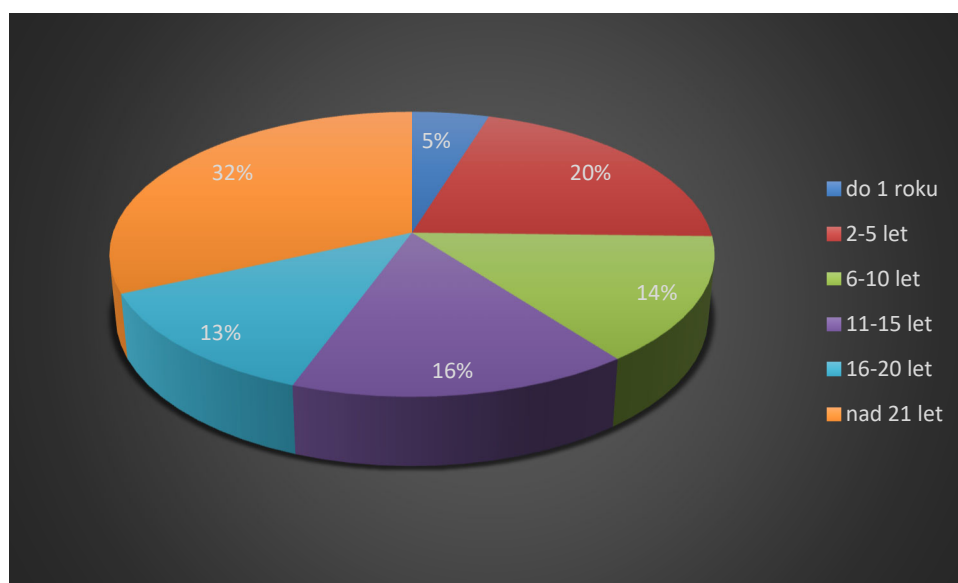
Graf 23: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Položka č. 4: Jaká je délka Vaší praxe na pozici učitele/učitelky?

Otázka č. 4	Absolutní četnost	Relativní četnost
do 1 roku	3	4,76 %
2-5 let	13	20,63 %
6-10 let	9	14,29 %
11-15 let	10	15,87 %
16-20 let	8	12,70 %
nad 21 let	20	31,75 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 29: Délka praxe respondentů na pozici učitele/učitelky

Tato dotazníková položka byla připojena za účelem zjištění délky praxe respondentů na pozici učitele/učitelky. Z položky zodpovězené všemi 63 zúčastněnými vyplynulo, že nejvíce jich na pozici učitele/učitelky pracuje více než 21 let – 20 (32 %). Druhou nejzastoupenější skupinu tvořili oslovení s délkou učitelství mezi 2-5 roky (13; 21 %). Na třetí příčce se umístila skupina respondentů s délkou praxe na pozici učitele/učitelky v rozmezí 11-15 let (10; 16 %). Mezi 6-10 roky působí na učitelství devět dotázaných (14 %). Osm respondentů (13 %) uvedlo, že učitelství vykonávají již 16-20 let. Nejméně oslovených je učitelů teprve do jednoho roku (3; 5 %).

Graf 24: Délka praxe respondentů na pozici učitele/učitelky

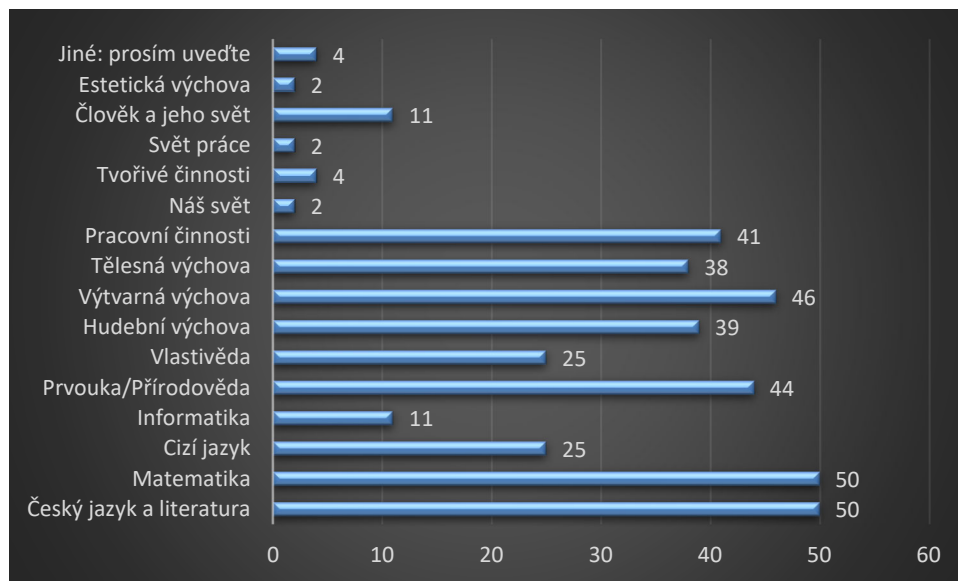
Položka č. 5: Jaký předmět vyučujete?

Otázka č. 5	Absolutní četnost	Relativní četnost
Český jazyk a literatura	50	12,69 %
Matematika	50	12,69 %
Cizí jazyk	25	6,35 %
Informatika	11	2,79 %
Prvouka/Přírodověda	44	11,17 %
Vlastivěda	25	6,35 %
Hudební výchova	39	9,90 %
Výtvarná výchova	46	11,68 %
Tělesná výchova	38	9,64 %
Pracovní činnosti	41	10,41 %
Náš svět	2	0,51 %
Tvořivé činnosti	4	1,02 %
Svět práce	2	0,51 %
Člověk a jeho svět	11	2,79 %
Estetická výchova	2	0,51 %
Jiné: prosím uveďte	4	1,02 %
Celkem	394	100,00 %

Tabulka 30: Respondenty vyučované předměty

Cílem páté dotazníkové položky bylo zmapovat vyučované předměty respondenty. U této položky měli respondenti možnost uvést více odpovědí, čímž se sešlo 394 výskytů. Nejvíce dotázaných uvedlo jako vyučovaný předmět matematiku a shodně český jazyk a literaturu. Těchto respondentů bylo po 50 (podíl 13 %). Z dalších nejčastěji vyučovaných předmětů respondenty byly výtvarná výchova (46), prvouka/přírodověda (44), pracovní činnosti (41), hudební výchova (39) a tělesná výchova (38). Shodně po 25 oslovených vyučuje také cizí jazyk a vlastivědu. Totožný počet po 11 respondentech byl zaznamenán také u předmětu informatika a člověk a jeho svět. Z nejméně vyučovaných předmětů jsou to tvořivé činnosti (4), náš svět (2), svět práce (2) a estetická výchova (2).

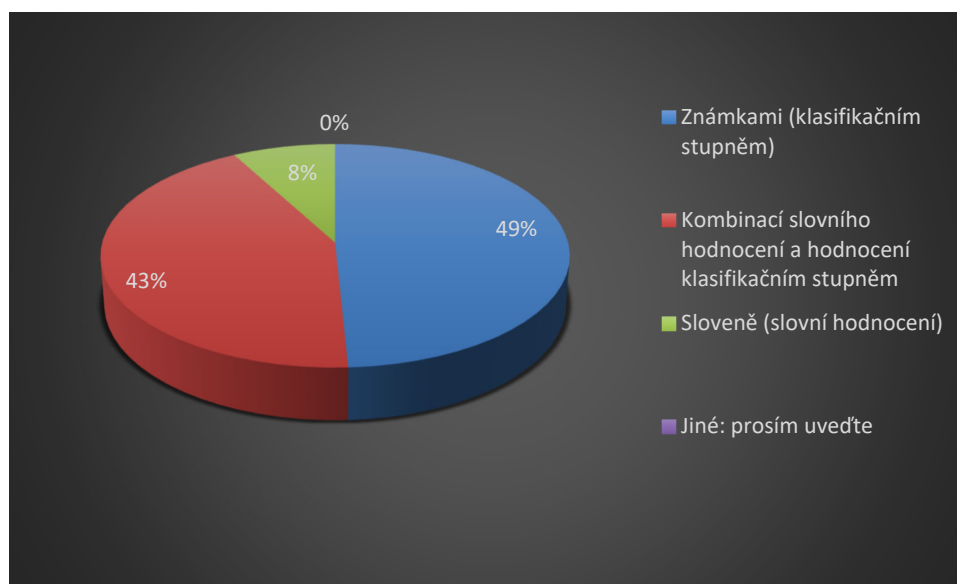
Graf 25: Respondenty vyučované předměty

Položka č. 6: Jakým způsobem hodnotíte svěřené žáky?

Otázka č. 6	Absolutní četnost	Relativní četnost
Známkami (klasifikačním stupněm)	31	46,97 %
Kombinací slovního hodnocení a hodnocení klasifikačním stupněm	27	40,91 %
Slovně (slovní hodnocení)	4	6,06 %
Jiné: prosím uveďte	4	6,06 %
Celkem	66	100,00 %

Tabulka 31: Způsob hodnocení svěřených žáků

Šestá dotazníková položka zjišťovala u respondentů jejich způsob hodnocení svěřených žáků. Téměř polovina dotázaných v počtu 31 (47 %) hodnotí svěřené žáky tradičním klasifikačním stupněm prostřednictvím známek. 27 dotázaných (41 %) využívá kombinaci slovního hodnocení s hodnocením klasifikačním stupněm. Čtyři oslovení (6 %) využívají jako způsob hodnocení výhradně slovní.

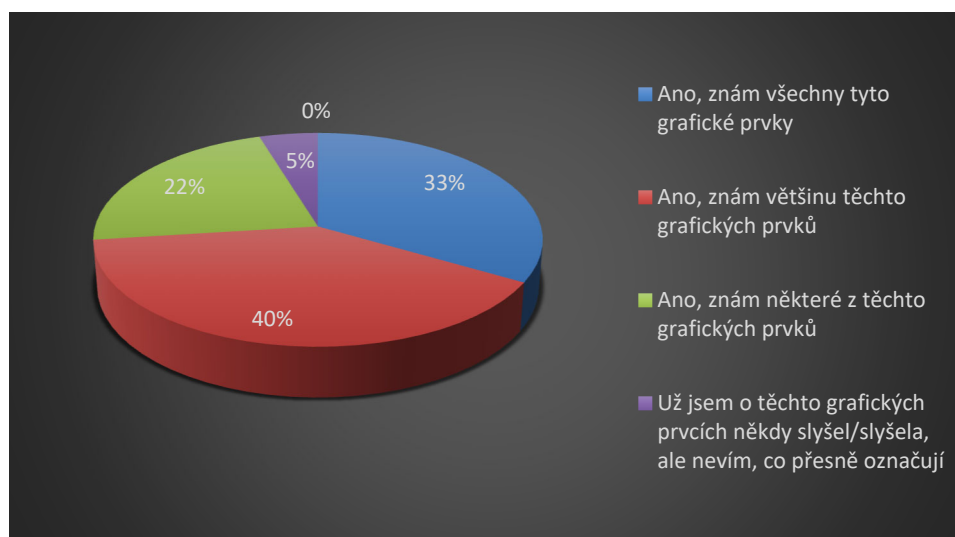
Graf 26: Způsob hodnocení svěřených žáků

Položka č. 7: Výrazy jako obrázky, meme, emoji (emotikony), GIF či zkratky apod. označují grafické prvky, které žáci běžně využívají při komunikaci, aniž by znaly původ slova. Znáte význam těchto výrazů?

Otázka č. 7	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, znám všechny tyto grafické prvky	21	33,33 %
Ano, znám většinu těchto grafických prvků	25	39,68 %
Ano, znám některé z těchto grafických prvků	14	22,22 %
Už jsem o těchto grafických prvcích někdy slyšel/slyšela, ale nevím, co přesně označují	3	4,76 %
Nikdy jsem o těchto grafických prvcích neslyšel/neslyšela	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 32: Povědomí respondentů o grafických prvcích

Cílem další dotazníkové položky bylo zjistit, jaké mají respondenti povědomí o grafických prvcích jako obrázky, memy, emoji, GIF či zkratky. Položka byla zodpovězena všemi oslovenými. Nejvíce respondentů v počtu 25 (40 %) má povědomí o většině z těchto grafických prvků. Těch, kteří znají všechny tyto grafické prvky, bylo 21 (33 %). Více než pětina zná alespoň některé z těchto grafických prvků (14; 22 %). Necelých 5 % respondentů už o těchto grafických prvcích někdy slyšeli, ale nevědí, co přesně označují. Žádný z respondentů neuvěděl možnost, že o těchto grafických prvcích nikdy neslyšel.

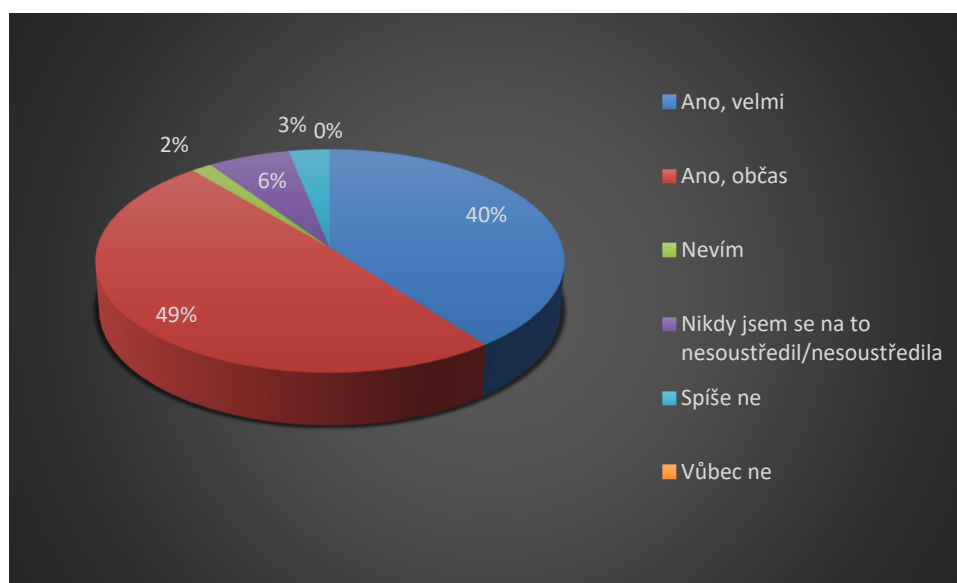
Graf 27: Povědomí respondentů o grafických prvcích

Položka č. 8: Vnímáte používání těchto grafických prvků v dnešní komunikaci žáků základních škol?

Otázka č. 8	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, velmi	25	39,68 %
Ano, občas	31	49,21 %
Nevím	1	1,59 %
Nikdy jsem se na to nesoustředil/nesoustředila	4	6,35 %
Spíše ne	2	3,17 %
Vůbec ne	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 33: Vnímání používání grafických prvků respondenty v komunikaci žáků základních škol

V pořadí osmá dotazníková položka zjišťovala, jestli respondenti vnímají používání těchto grafických prvků v dnešní komunikaci žáků základních škol. Položka byla zodpovězena všemi 63 zúčastněnými. Téměř polovina oslovených v počtu 31 (49 %) občas vnímá, že žáci tyto grafické prvky při své komunikaci občas používají. 25 respondentů (skoro 40 %) velmi vnímá, že žáci tyto grafické prvky používají. Čtyři dotázaní (6 %) se přiznali, že se na tuto problematiku nikdy nesoustředili. Podle dvou oslovených (3 %) dnešní žáci při komunikaci grafické prvky spíše nepoužívají. Žádný z respondentů nezvolil možnost vůbec ne.

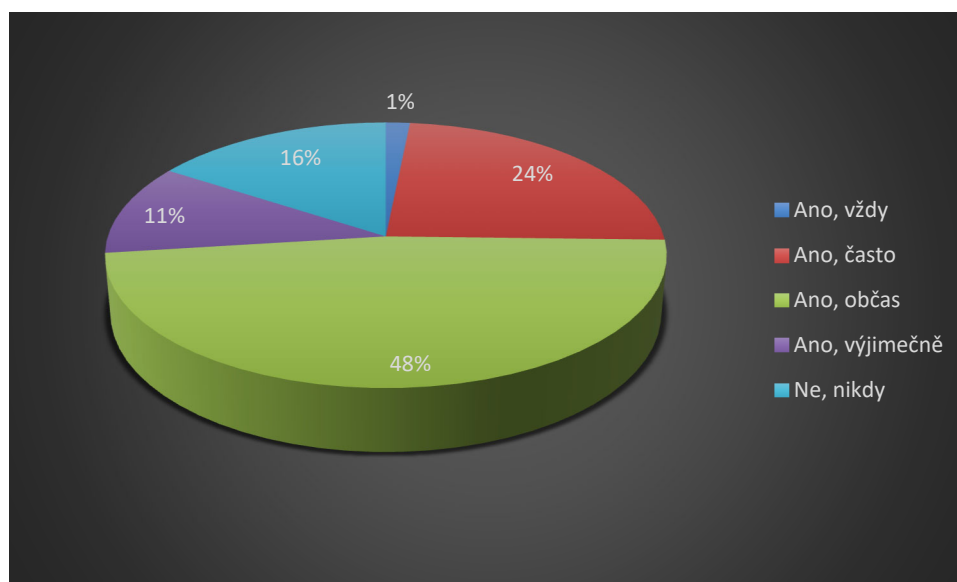
Graf 28: Vnímání používání grafických prvků respondenty v komunikaci žáků ZŠ

Položka č. 9: Používáte Vy sám/sama tyto grafické prvky při výkladu nové látky?

Otázka č. 9	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, vždy	1	1,59 %
Ano, často	15	23,81 %
Ano, občas	30	47,62 %
Ano, výjimečně	7	11,11 %
Ne, nikdy	10	15,87 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 34: Používání grafických prvků respondenty při výkladu nové látky

Další dotazníková položka cílila na vlastní používání grafických prvků respondentů při výkladu nového učiva. Všichni oslovení participovali na zodpovězení této položky. Téměř polovina oslovených v počtu 30 (48 %) uvedla, že grafické prvky využívá občas. Často využívanými jsou u 15 dotázaných (24 %). Deset respondentů přiznalo, že tyto grafické prvky nikdy nevyužívá při výkladu nové látky. Alespoň výjimečně využívá grafické prvky sedm respondentů (11 %). Jediný oslovený je využívá pokaždé (2 %).

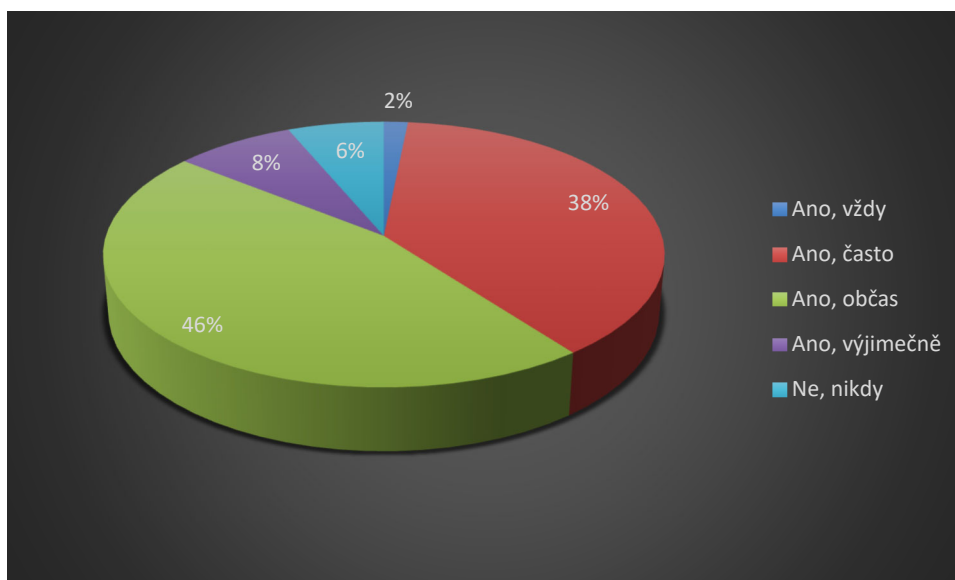
Graf 29: Používání grafických prvků respondenty při výkladu nové látky

Položka č. 10: Používáte Vy sám/sama tyto grafické prvky při hodnocení žáků?

Otázka č. 10	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, vždy	1	1,59 %
Ano, často	24	38,10 %
Ano, občas	29	46,03 %
Ano, výjimečně	5	7,94 %
Ne, nikdy	4	6,35 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 35: Používání grafických prvků respondenty při hodnocení žáků

Jestli respondenti sami využívají grafické prvky také při hodnocení žáků, zjišťovala v pořadí desátá dotazníková položka. Položka zodpovězená všemi 63 respondenty prokázala, že nejvíce oslovených v počtu 29 (46 %) grafické prvky občas využívá. Jako často využívané označilo grafické prvky 24 dotázaných (38 %). Pět respondentů (8 %) používá při hodnocení grafické prvky výjimečně. O jednoho dotázaného méně (4; 6 %) tyto prvky nevyužívá nikdy při hodnocení žáků. Jediný oslovený (2 %) je do hodnocení žáků zahrnuje vždy.

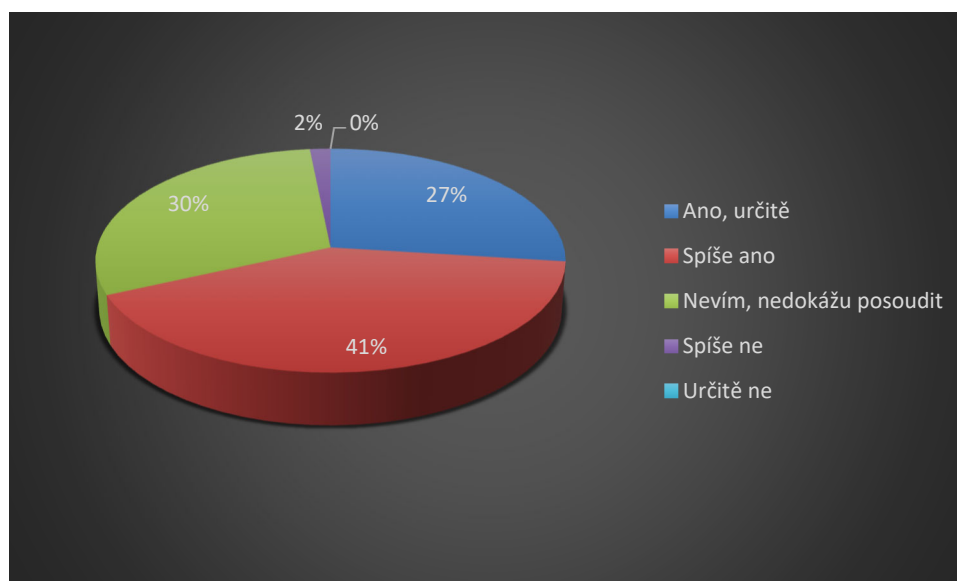
Graf 30: Používání grafických prvků respondenty při hodnocení žáků

Položka č. 11: Domníváte se, že by žáci ocenili zařazení využívání grafických prvků při komunikaci (výkladu/hodnocení)?

Otázka č. 11	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, určitě	17	26,98 %
Spíše ano	26	41,27 %
Nevím, nedokážu posoudit	19	30,16 %
Spíše ne	1	1,59 %
Určitě ne	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 36: Názor respondentů na ocenění využívání grafických prvků při komunikaci s žáky

Cílem této další dotazníkové položky bylo zmapovat názor respondentů – jestli se domnívají, že by žáci ocenili zařazení využívání grafických prvků při komunikaci – výkladu či hodnocení. Nejvíce oslovených v počtu 26 (41 %) se domnívá, že by využívání grafických prvků žáci spíše ocenili. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili dotázaní, kteří využili možnosti nevím, nedokážu posoudit. Těch bylo 19 (30 %). Více než čtvrtina (17; 27 %) je toho názoru, že žáci by využívání grafických prvků při komunikaci určitě ocenila. Jediný dotázaný si myslí, že by toto žáky oceněno spíše nebylo. Žádný z respondentů se nevyjádřil absolutně negativně a nevyužil možnosti určitě ne.

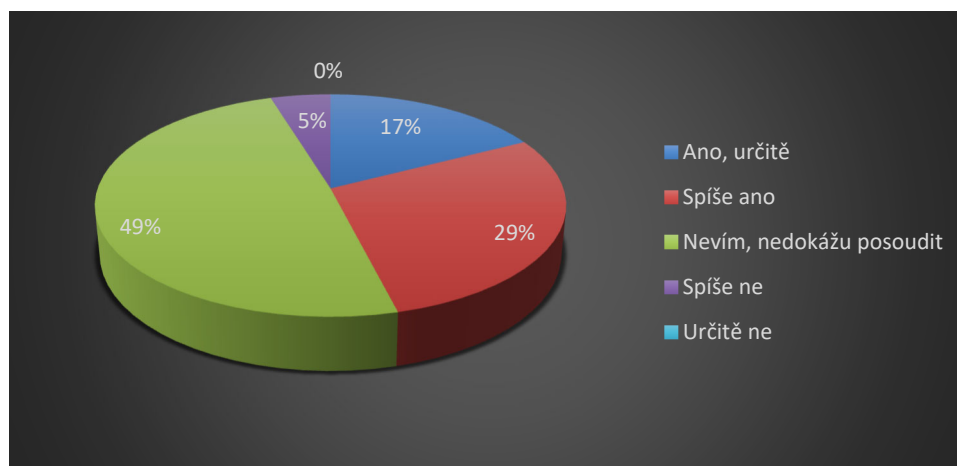
Graf 31: Názor respondentů na ocenění využívání grafických prvků při komunikaci s žáky

Položka č. 12: Domníváte se, že by žáci lépe pochopili význam vykládané látky/hodnocení s využitím grafických prvků?

Otázka č. 12	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, určitě	11	17,46 %
Spíše ano	18	28,57 %
Nevím, nedokážu posoudit	31	49,21 %
Spíše ne	3	4,76 %
Určitě ne	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 37: Náзор respondentů na lepší pochopení žáky při výkladu učiva/hodnocení s využitím grafických prvků

Dvanáctá dotazníková položka byla připojena za účelem zjištění, domnívají-li se respondenti, že by žáci lépe pochopili nově vykládané učivo/hodnocení v případě, že by se využívaly grafické prvky. Všechny 63 oslovenými položka přinesla tyto poznatky. Téměř polovina respondentů se zdržela jednoznačné odpovědi a využila možnost neutrálního vyjádření nevím, nedokážu posoudit. Těchto respondentů bylo 31 (49 %). Necelá třetina oslovených v počtu 18 (29 %) se domnívá, že by využití grafických prvků při komunikaci spíše vedlo k lepšímu pochopení ze strany žáků. 11 dotázaných (17 %) je přesvědčeno, že grafické prvky by měli určitě pozitivní vliv na pochopení vykládané látky/hodnocení. Nejméně respondentů (3; 5 %) si myslí, že by grafické prvky obsažené v komunikaci spíše nepřinesly lepší pochopení ze strany žáků. Žádný z oslovených se nevyjádřil striktně negativně a neuvedl možnost určitě ne.

Graf 32: Náзор respondentů na lepší pochopení žáky při výkladu učiva/hodnocení s využitím grafických prvků

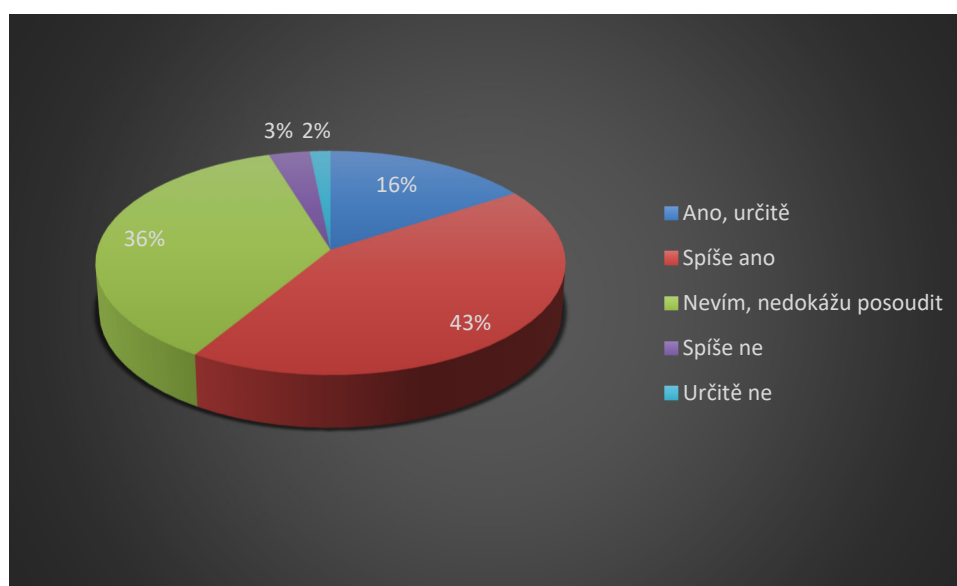

Položka č. 13: Domníváte se, že by se žáci na výklad látky za využití grafických prvků více těšili?

Otázka č. 13	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, určitě	10	15,87 %
Spíše ano	27	42,86 %
Nevím, nedokážu posoudit	23	36,51 %
Spíše ne	2	3,17 %
Určitě ne	1	1,59 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 38: Náзор respondentů na větší zájem na výklad učiva ze strany žáků při využívání grafických prvků

Cílem této další dotazníkové položky bylo zmapovat názor respondentů na to, jestli by se žáci podle jejich mínění na výklad učiva více těšili v případě, že by byly využívány grafické prvky. Nejvíce respondentů v počtu 27 (43 %) se domnívá, že by se žáci spíše těšili. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili ti, kteří k této problematice nezaujali žádné stanovisko a zodpověděli ve smyslu, že neví a nedokážou posoudit. Těch bylo 23 (37 %). Že by se žáci na výklad nové látky určitě více těšili, zastává 10 respondentů (16 %). Negativní názor vyjádřili tři oslovení, přičemž dva (3 %) se domnívají, že grafické prvky by spíše neměly vliv na větší zájem o nové učivo ze strany žáků, a jeden dotázaný (2 %) uvedl důrazně *určitě ne*.

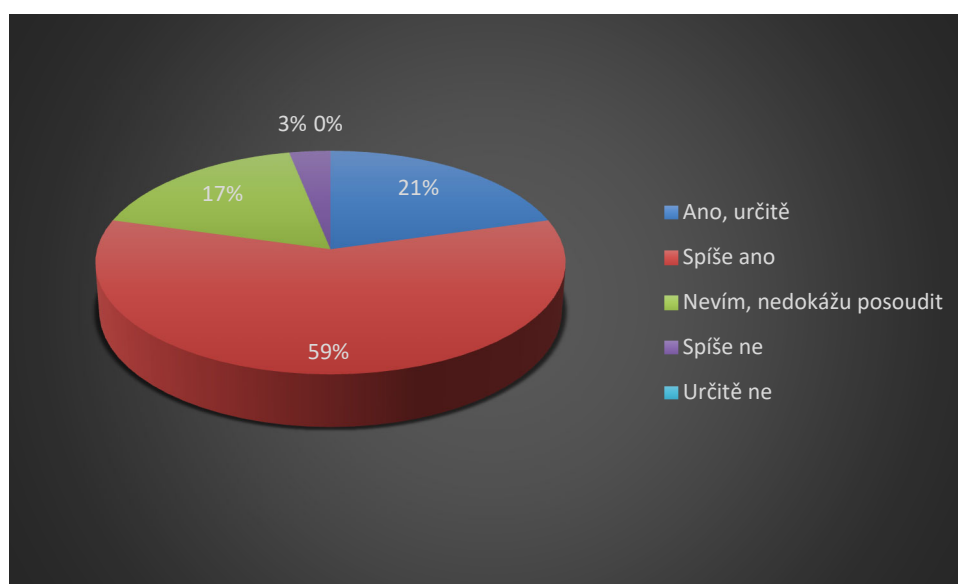
Graf 33: Náзор respondentů na větší zájem na výklad učiva ze strany žáků při využívání grafických prvků

Položka č. 14: Domníváte se, že by žáci byli více zvědaví na udělené hodnocení, ve kterém by byly využity grafické prvky?

Otázka č. 14	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, určitě	13	20,63 %
Spíše ano	37	58,73 %
Nevím, nedokážu posoudit	11	17,46 %
Spíše ne	2	3,17 %
Určitě ne	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 39: Názor respondentů na větší zvědavost žáků při hodnocení s využitím grafických prvků

Další dotazníková položka zjišťovala, jestli se respondenti domnívají, že by žáci byli více zvědaví na udělené hodnocení v případě, že by v něm byly obsaženy některé z grafických prvků. Položky se zúčastnilo všech 63 oslovených. Nadpoloviční většina se domnívá, že by žáci v tomto případě byli spíše více zvědaví. Těchto respondentů bylo 37 (59 %). Více než pětina dotázaných v počtu 13 (21 %) je přesvědčená, že by žáci byli určitě více zvědaví na hodnocení s použitím grafických prvků. 11 respondentů (17 %) využilo neutrální možnosti a zodpovědělo, že neví a nedokáže posoudit. Nejméně oslovených si myslí, že by se žáci spíše netěšili na takovéto hodnocení (2; 3 %). Žádný z respondentů se nevyjádřil absolutně negativně a neuvedl určitě ne.

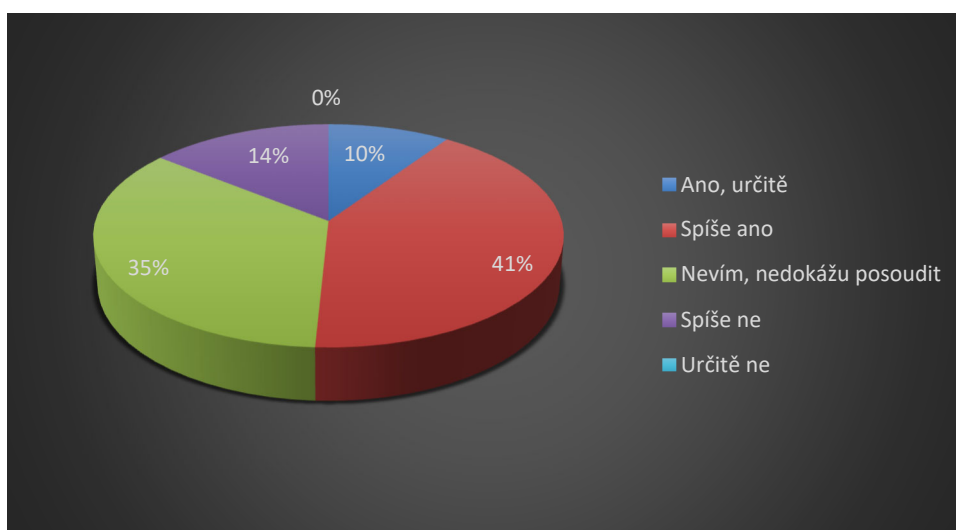
Graf 34: Názor respondentů na větší zvědavost žáků při hodnocení s využitím grafických prvků

Položka č. 15: Domníváte se, že by využívání grafických prvků v komunikaci se žáky zlepšilo/posílilo vzájemné vztahy?

Otázka č. 15	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, určitě	6	9,52 %
Spíše ano	26	41,27 %
Nevím, nedokážu posoudit	22	34,92 %
Spíše ne	9	14,29 %
Určitě ne	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 40: Názor respondentů na zlepšení vzájemných vztahů při využívání grafických prvků v komunikaci se žáky

Cílem této další dotazníkové položky bylo zjistit, jestli se respondenti domnívají, že by využívání grafických prvků v komunikaci se žáky zlepšilo či posílilo vzájemné vztahy. I tato dotazníková položka byla zodpovězena všemi 63 respondenty. Nejvíce respondentů se k využívání grafických prvků staví kladně, přičemž 26 oslovených (41 %) je toho názoru, že by grafické prvky v komunikaci spíše zlepšilo/posílilo vzájemné vztahy a šest (10 %) uvedlo, že určitě. K věci nezaujalo stanovisko 22 dotázaných (35 %) a odpověděli neutrálním neví, nedokážu posoudit. V negativním stylu se vyjádřilo devět respondentů (14 %), že by grafické prvky využívané v komunikaci se žáky spíše nezlepšilo ani neposílilo vzájemné vztahy. Žádný z oslovených však nevyužil možnost určitě ne.

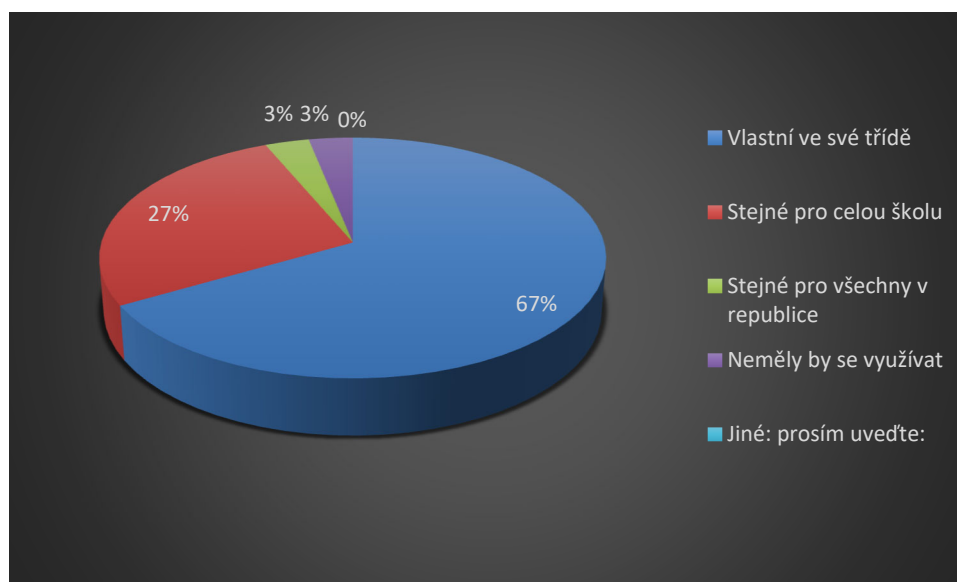
Graf 35: Názor respondentů na zlepšení vzájemných vztahů při využívání grafických prvků v komunikaci se žáky

Položka č. 16: Využívání grafických prvků by mělo být:

Otázka č. 16	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vlastní ve své třídě	42	66,67 %
Stejně pro celou školu	17	26,98 %
Stejně pro všechny v republice	2	3,17 %
Neměly by se využívat	2	3,17 %
Jiné: prosím uveďte:	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 41: Způsob využívání grafických prvků

Šestnáctá dotazníková položka zjišťovala způsob využívání grafických prvků. Z položky zodpovězené všemi 63 dotázanými vyplynulo, že 2/3 oslovených v počtu 42 (67 %) je toho názoru, že grafické prvky by měly být vlastní pro každou třídu. Více než čtvrtina, v počtu 17 (27 %), se domnívá, že grafické prvky by se měly využívat stejně v celé škole. Shodně po dvou odpovědích (3 %) bylo zaznamenáno u možností stejně pro celou republiku a neměly by se využívat.

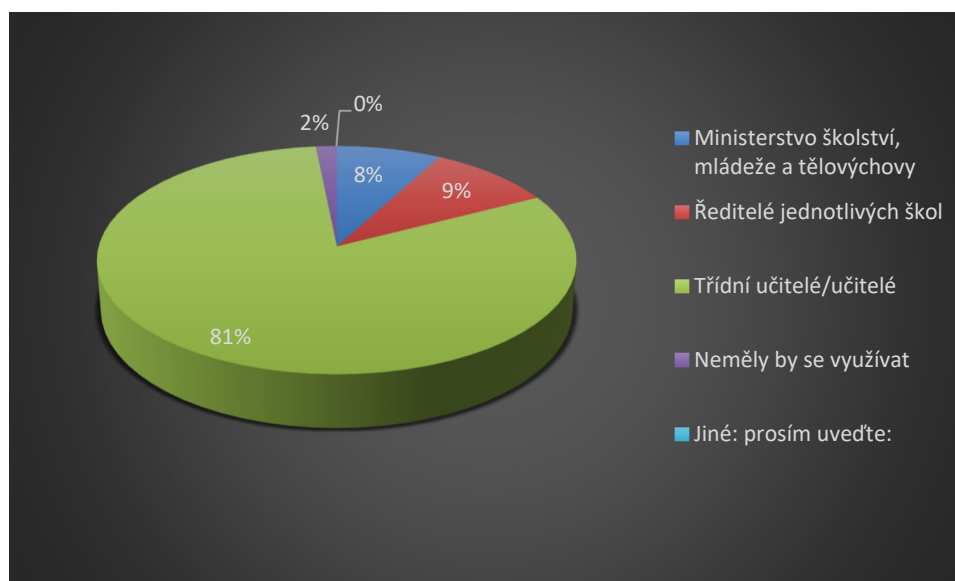
Graf 36: Způsob využívání grafických prvků

Položka č. 17: Kdo by měl využívání grafických prvků při výuce zajistit?

Otázka č. 17	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5	7,94 %
Ředitelé jednotlivých škol	6	9,52 %
Třídní učitelé/učitelé	51	80,95 %
Neměly by se využívat	1	1,59 %
Jiné: prosím uveďte:	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 42: Názor respondentů na původce zajištění využívání grafických prvků

Cílem této dotazníkové položky bylo zjistit, jaký názor mají respondenti na dotaz, kdo by měl být zodpovědný za zajištění využívání grafických prvků při výuce. Z více než 4/5 se respondenti (51; 81 %) shodli, že by zajištění využívání grafických prvků mělo být v gesci třídních učitelů/učitelek. O tom, že by využívání grafických prvků při výuce měli zajistit ředitelé jednotlivých škol, je přesvědčeno šest dotázaných (10 %). Pět oslovených (8 %) se domnívá, že zodpovědným orgánem by mělo být Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Jediný respondent (2 %) uvedl negativní odpověď v tom smyslu, že by se grafické prvky podle něj neměly vůbec využívat.

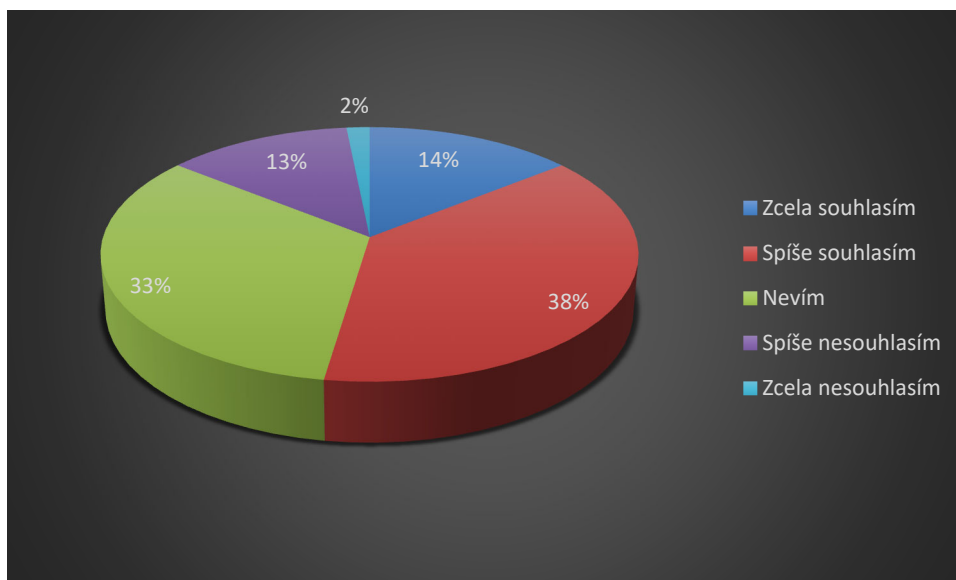
Graf 37: Názor respondentů na původce zajištění využívání grafických prvků

Položka č. 18: Využívání grafických prvků by mělo předcházet školení:

Otázka č. 18	Absolutní četnost	Relativní četnost
Zcela souhlasím	9	14,29 %
Spíše souhlasím	24	38,10 %
Nevím	21	33,33 %
Spíše nesouhlasím	8	12,70 %
Zcela nesouhlasím	1	1,59 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 43: Názor respondentů na školení předcházející využívání grafických prvků

Osmnáctá dotazníková položka si kladla za cíl zjistit, jestli respondenti souhlasí s tvrzením, že by využívání grafických prvků při komunikaci s žáky mělo předcházet školení. Nejvíce oslovených s tímto tvrzením souhlasí, z toho 24 (38 %) spíše a 9 (14 %) zcela. Třetina dotázaných (21; 33 %) nezaujala k tomuto tvrzení stanovisko a využilo neutrální odpovědi nevím. Jako spíše nesouhlasící se vyjádřilo osm respondentů (13 %). Jediný oslovený (2 %) se vyjádřil negativně a uvedl, že zcela nesouhlasí.

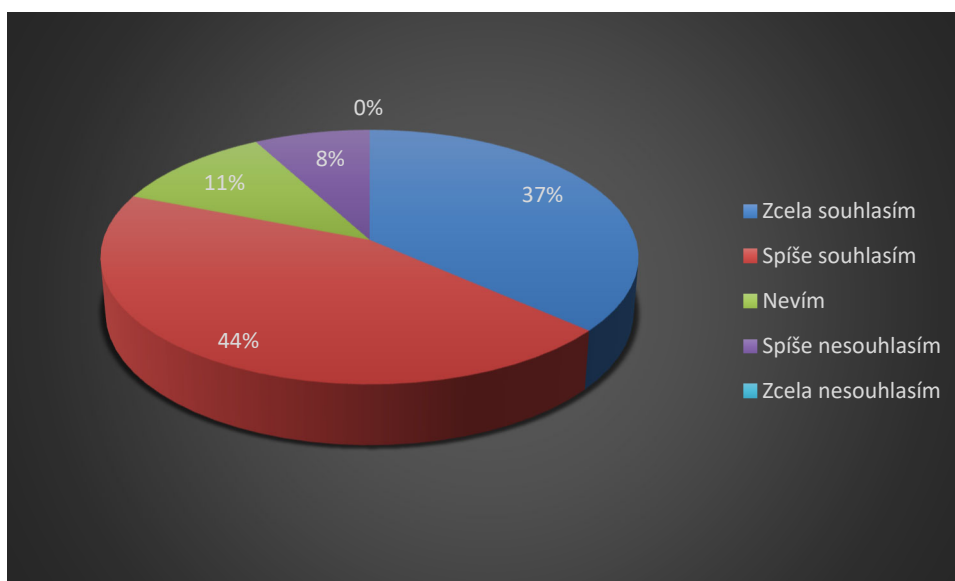
Graf 38: Názor respondentů na školení předcházející využívání grafických prvků

Položka č. 19: Při využívání grafických prvků by měl být k dispozici manuál obsahující jejich význam, aby nedošlo k nesprávné aplikaci a pochopení grafického prvku:

Otázka č. 19	Absolutní četnost	Relativní četnost
Zcela souhlasím	23	36,51 %
Spíše souhlasím	28	44,44 %
Nevím	7	11,11 %
Spíše nesouhlasím	5	7,94 %
Zcela nesouhlasím	0	0,00 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 44: Názor respondentů na existenci manuálu k využívání grafických prvků

Cílem této předposlední dotazníkové položky bylo zjistit, jak respondenti souhlasí s tvrzením, že by při využívání grafických prvků měl být k dispozici manuál, ve kterém by byl uveden význam grafických prvků z důvodu nesprávné aplikace a pochopení. Drtivá většina oslovených s tímto tvrzením souhlasí, přičemž 28 oslovených (44 %) spíše souhlasí a 23 oslovených (37 %) zcela souhlasí. Sedm dotázaných (11 %) využilo neutrální odpovědi a uvedlo možnost nevím. Spíše nesouhlasících respondentů bylo zaznamenáno pět (8 %). Žádný z respondentů se nevyjádřil absolutně negativně a neodpověděl, že zcela nesouhlasí.

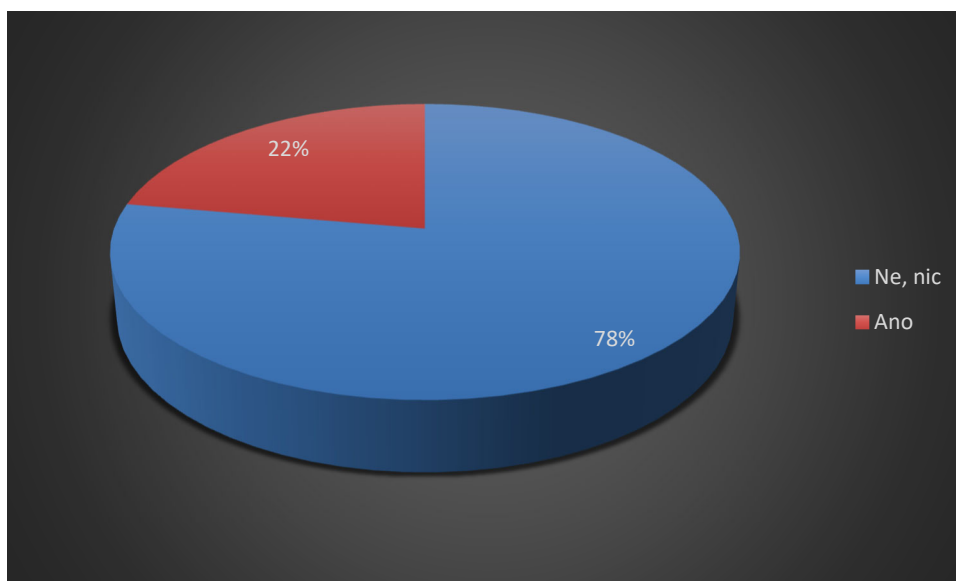
Graf 39: Názor respondentů na existenci manuálu k využívání grafických prvků

Položka č. 20: Je něco, co byste k tématu rád/a doplnil/a?

Otázka č. 20	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ne, nic	49	77,78 %
Ano	14	22,22 %
Celkem	63	100,00 %

Tabulka 45: Prostor respondentů pro doplnění problematiky

V této poslední dotazníkové položce bylo respondentům umožněno vyjádřit se k problematice využívání grafických prvků při komunikaci se žáky. Položka byla zodpovězena všemi 63 osloveným, přičemž 3/4 z nich v počtu 49 (78 %) k doplnění nic nevedla a 14 (22 %) přispělo svými názory a zkušenostmi uvedenými níže.

Graf 40: Prostor respondentů pro doplnění problematiky

Doplnění č. 1:

„Žáci musí znát přesné vysvětlení významu jednotlivých prvků, které konkrétní učitel používá.“

Doplnění č. 2:

„Grafické prvky by měly sloužit spíše ke specifické interakci mezi konkrétním učitelem a jeho žáky. Unifikací ztratí svůj původní význam.“

Doplnění č. 3:

„Mně samotné dělá radost, když kreslím, lepím nebo tisknu při hodnocení pochvalu, povzbuzení nebo upozorňuji, že vnímám chybu jako důsledek nedostatečné soustředěnosti a spěchu, a ne neznalost učiva.“

Doplnění č. 4:

„Emotikony, pokud by byly stanoveny do závazných kategorií, by v podstatě byly totožné s klasifikační stupnicí, čímž by se nic v hodnocení nezměnilo“.

Doplnění č. 5:

„Nemyslím si, že používání grafických prvků přispívá k lepší komunikaci mezi žáky.“

Doplnění č. 6:

„Nic by se nemělo brát do krajnosti. Používání „smajlíků“ by mělo zůstat na vůli každého učitele.“

Doplnění č. 7:

„Různé věkové generace chápou a používají stejné grafické prvky jinak.“

Doplnění č. 8:

„Se zařazováním grafických prvků doporučuji nakládat opatrně, brzy zevšední nebo je někdo záměrně bude přehlížet. V osobní komunikaci je jich totiž někdy nadbytek.“

Doplnění č. 9:

„Smajlíky používám při hodnocení.“

Doplnění č. 10:

„Učím malé děti. Obrázky, razítka, samolepky používám již 20 let. Děti se těší na nové a nové.“

Doplnění č. 11:

„Učím v 1. třídě a tam je hodnocení pomocí různých emoji, razítek apod. velice oblíbené a žáci je milují.“

Doplnění č. 12:

„Uvidíme, jestli tyto grafické podoby projdou do učení.“

Doplnění č. 13:

„Využívání grafických prvků je velmi individuální, u některých dětí s autismem je problém v pochopení správného významu a některé děti to naopak vítají s nadšením.“

Doplnění č. 14:

„Zajímavé téma.“

4.7.2 SHRUTÍ VÝSLEDKŮ

Z analýzy a vyhodnocení dotazníkového šetření pro učitele vyplynulo, že grafické prvky v hodnocení jsou součástí učitelství již velmi dlouhou dobu, především ve formě razítek, obrázků a smajlíků, protože si učitelé uvědomují, že hodnocení formou známek může mít stresující efekt na žáka.

Do tohoto hodnocení vstupuje elektronická podoba těchto grafických prvků a GIFy. Elektronické komunikaci mezi žákem a učitelem napomohla pandemie COVID-19, která převedla i samotnou výuku i hodnocení do elektronické podoby a rozšířila tím používání grafických prvků.

Vzhledem k digitalizaci, školství nevyjímaje, lze předpokládat rozšíření grafických prvků v hodnocení žáků. Domnívám se, že v budoucnu mohou být využívány v hodnocení i GIFy z důvodu odstranění obav z hodnocení a orientace na známku.

5 VYUŽITÍ GRAFICKÝCH PRVKŮ VE VÝUCE A HODNOCENÍ NA 1. STUPNI ZŠ

Každý učitel by měl být seznámen se zkratkami, které jsou uvedeny v tabulce v teoretické části, aby se mohli sblížit se svými žáky prostřednictvím jejich stylu komunikace. V určitých situacích s problémovými žáky, kteří používají tyto zkratky k dehonestaci učitele, může učitel tyto žáky překvapit znalostí těchto zkratek a navázat s nimi komunikaci na patřičné úrovni.

Memy se dají používat při hodnocení k odstranění obav ze známky nebo jako motivační prvek hodnocení ve formě samolepek. Stejně takto se mohou být využity obrázky nebo emoji, protože výsledky dotazníkového šetření dokázaly, že jim žáci rozumějí a nevzbuzují v nich strach. Vhodné je toto hodnocení využívat při procvičování nové látky. Tyto grafické prvky je lze využívat jak v tištěné podobě, tak v elektronické podobě.

Vhodné GIFy mohou učitelé používat k oživení prezentací jako komický prvek. Dále mohou být GIFy využívány v elektronické komunikaci s žáky. Již z podstaty GIFu lze tento prvek používat pouze v elektronické podobě.

ZÁVĚR

V této diplomové práci jsme se zabývali využitím grafických prvků v komunikaci žáků na 1. stupni ZŠ. Naším cílem bylo popsat situaci a zjistit do jaké míry se grafické prvky využívají a zda jsou využívány.

Využitelnost grafických prvků lze vnímat především při samotném hodnocení žáků. Psychologický efekt hodnocení grafickými prvky odstraňuje obavy z hodnocení a přehnanou orientaci na známku. Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že převážná většina respondentů, jak žáků, tak učitelů, považuje využívání grafických prvků ve výuce za pozitivní.

Teoretická část byla zaměřena na jednotlivé grafické prvky a jejich charakteristiku. V rámci pojednání o prvním stupni základní školy jsme se zabývali vývojovou psychologií z období mladšího školního věku odpovídajícímu 1. stupni základní školy a rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání. V poslední teoretické části jsme se zabývali vymezením základního pojmu komunikace z obecného hlediska a komunikací dnešních dětí.

Vypracováním této diplomové práce jsem si uvědomila, že grafické prvky se na 1. stupni ZŠ objevují již velmi dlouho. Nejznámější způsob hodnocení žáků, který učitelé vždy využívali, bylo právě za pomoci razítek, obrázků, samolepek nebo smajlíků. Díky elektronickým verzím těchto druhů je rozšíření možností využití např. při elektronickém hodnocení úkolů při distanční výuce nebo při prezentaci probíraného učiva na interaktivních tabulích.

RESUMÉ

Tato diplomová práce se zabývá grafickými prvky v komunikaci žáků na 1. stupni ZŠ a je rozdělena na dvě části, část teoretickou a část praktickou. Z grafických prvků, které používají současné děti školního věku na 1. stupni základní školy, byly vybrány tyto grafické prvky, mezi které řadíme obrázky, memy, GIFy, emoji/emotikony a zkratky. Vzhledem k problematice těchto grafických prvků byla snaha o připojení názorných obrázků pro lepší představu o jednotlivých grafických prvcích. Pro zpracování teoretické části práce byla využita řada odborných knižních i internetových zdrojů, a to českých i zahraničních, jejichž celkový výčet je k dispozici v seznamu použité literatury.

V praktické části jsme zjišťovali předpoklady, názory a očekávání využití grafických prvků ve vyučování a při hodnocení. Pro praktickou část byla využita kvantitativní metoda sběru dat prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření, které bylo určeno žákům 1. stupně ZŠ. Druhé dotazníkové šetření bylo směřováno pro učitele žáků na 1. stupni ZŠ. Pro sběr dat byly vybrány čtyři základní školy. Všechny školy se nacházejí v Karlovarském kraji.

Abstract

This diploma thesis deals with graphic elements in the communication of pupils at the 1st stage of primary school and is divided into two parts, a theoretical part and a practical part. From the graphic elements used by current school-age children at the 1st stage of primary school, these graphic elements were selected, which include pictures, memes, GIFs, emoji / emoticons and abbreviations. Due to the issue of these graphic elements, the effort was to attach illustrative images for a better idea of the individual graphic elements. A number of professional book and internet sources, Czech and foreign, were used to process the theoretical part of the work, the overall list of which is available in the list of used literature.

In the practical part, we found out the assumptions, opinions and expectations of the use of graphic elements in teaching and assessment. For the practical part, a quantitative method of data collection was used through an anonymous questionnaire survey, which was intended for primary school pupils. The second questionnaire survey was aimed at teachers of pupils at the 1st stage of primary school. Four primary schools were selected for data collection. All schools are located in the Karlovy Vary region.

SEZNAM LITERATURY

- BLACKMORE, Susan J. *Teorie memů: kultura a její evoluce*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-394-3.
- ČECHOVÁ, Marie. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-86642-00-3.
- DOBROZENSKÝ, Dominik. Cnews.cz. *Seznam a význam smajlíků přehledně na jednom místě* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/vyznam-smajliku/>
- CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3.
- JANDOVÁ, Eva. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2.
- KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie: pro studenty zdravotnických oborů*. Praha: Grada, 2010-. Sestra (Grada). ISBN 978-80-24č7-3270-1.
- LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1284-0.
- MATOUŠKOVÁ, Ingrid. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4580-0.
- MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. Manažer. ISBN 978-80-247-2339-6.
- OREL, Miroslav, OBEREIGNERŮ, Radko, MENDEL, Andrej. *Vybrané aspekty sebepojetí dětí a adolescentů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-244-4991-3.
- RYSOVÁ, Kateřina. *Slangový projev mládeže: slovník současné hovorové češtiny*. České Budějovice: Pedagogické centrum České Budějovice, 2003. Ediční řada C. ISBN 80-7019-013-2.
- SEDLÁČKOVÁ, Daniela. *Rozvoj zdravého sebevědomí žáka*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2685-4.
- ŠPAŇHELOVÁ, Ilona. *Průvodce dětským světem*. Praha: Grada, 2008. Pro rodiče. ISBN 978-80-247-1907-8.

- VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací – efektivní komunikace v praxi*. 1. vydání Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2614-4.

Seznam internetových zdrojů

- ANAS, Brittany. Hack Reactor. *The invention of emojis: A brief history* [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.hackreactor.com/blog/the-invention-of-emojis-a-brief-history>
- BRETTOVÁ, Michaela. Základní škola Sokolov. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019* [online]. 2019 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.zs8so.cz/wp-content/uploads/2020/09/Vyrocni-zprava-skoly-2018-2019.pdf>
- BUCHHOLZ, Katharina. World Economic Forum. *The history of the 5 billion emojis used every single day* [online]. 2020 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.weforum.org/agenda/2020/09/emoji-numbers-facts-social-media-how-many-twitter-facebook-instagram>
- Fanatic. *This was the first ever GIF* [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://thefanatic.net/this-was-the-first-ever-gif/>
- GREGERSEN, Erik. Britannica.com. *GIF: digital file format* [online]. 2019 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/technology/GIF>
- GRUNDBERG, Andy. Britannica.com. *Documentary photography* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/technology/photography>
- HARTMANS, Avery. Insider. *The laugh-cry emoji may be uncool, but it's still the most-used emoji of 2021* [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.businessinsider.com/most-used-emoji-2021-laugh-cry-unicode-consortium-2021-12>
- IT Slovník. *Co je to Meme?* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/meme>
- IT Slovník. Merriam-Webster. *Definition of abbreviation* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/abbreviation>
- Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=780>

- Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=781>
- Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=782&dotaz=zkratky>
- KOŠÍKOVÁ, Aneta. Než zazvoní. *Výkladový slovník současných žáků pro učitele* [online]. 2020 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.nezazvoni.cz/vykladovy-slovník-pro-ucitele/>
- KOŠÍKOVÁ, Aneta. Než zazvoní. *Výkladový slovník současných žáků pro učitele 2.0* [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.nezazvoni.cz/vykladovy-slovník-pro-ucitele-2-dil/>
- LIPERTO VÁ, Martina. Svět aplikací. *Meme Generator vám umožní vytvářet ta nejlepší meme* [online]. 2015 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://svetaplikaci.tyden.cz/meme-generator-vam-umozni-vytvaret-ta-nejlepsi-meme/>
- ORALKAN, Jessica. Collecteurs.com. *A Brief History of Emoji* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.collecteurs.com/article/a-brief-history-of-emoji>
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) – edu.cz. Jednotný metodický portál MŠMT [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/>
- ROGERS, Kara. Encyclopedia Britannica. *Meme: cultural concept* [online]. 2021 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/meme>
- SEDLÁČEK, Miloslav. Ústav pro jazyk český. Akademie věd ČR, v. v. i. [online]. 2011 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=6482#_ftn1
- ŠEVELOVÁ, Irena, TICHÁ Anna. Digimanie.cz. *Historie fotoaparátu a fotografie* [online]. 2007 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.digimanie.cz/historie-fotoaparatu-a-fotografie/1815-2>
- Základní škola Habartov. *Naše škola* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zshabartov.cz/skola/o-nas/>

- Základní škola Chodov. *Naše škola* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zs3chodov.cz/historie-skoly/>
- Základní škola Karlovy Vary. *Identifikační údaje* [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <http://www.zstruhlarska.cz/index.php/skola/o-skole/identifikacni-udaje/>
- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [online]. 2022 [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-ode-dne-1-2-2022>
- Zkratka – Wikipedie. [online]. [2022-06-19]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Zkratka>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů	35
Graf 2: Věk respondentů	36
Graf 3: Třída respondentů	37
Graf 4: Líbí se respondentům ve škole	38
Graf 5: Způsob hodnocení ve škole	39
Graf 6: Povědomí respondentů o slově meme	40
Graf 7: Používání meme respondenty	41
Graf 8: Povědomí respondentů o slově GIF	42
Graf 9: Používání GIFů respondenty	43
Graf 10: Povědomí respondentů o slově emoji/emotikona/smajlík	44
Graf 11: Používání emoji/emotikon/smajlíků respondenty	45
Graf 12: Používání obrázků respondenty	46
Graf 13: Používání zkratk respondenty	47
Graf 14: Rozumí respondenti udělenému učiteli	48
Graf 15: Názor respondentů na používání grafických prvků při výkladu nebo hodnocení	49
Graf 16: Názor respondentů na větší srozumitelnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků	50
Graf 17: Názor respondentů na větší zábavnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků	51
Graf 18: Těšili by se respondenti víc na výuku při využití grafických prvků	52
Graf 19: Grafické prvky využívané při výuce podle respondentů	53
Graf 20: Využití grafických prvků podle respondentů	54
Graf 21: Pohlaví respondentů	56
Graf 22: Věk respondentů	57
Graf 23: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	58
Graf 24: Délka praxe respondentů na pozici učitele/učitelky	59
Graf 25: Respondenty vyučované předměty	61
Graf 26: Způsob hodnocení svěřených žáků	62
Graf 27: Povědomí respondentů o grafických prvcích	63
Graf 28: Vnímání používání grafických prvků respondenty v komunikaci žáků ZŠ	64
Graf 29: Používání grafických prvků respondenty při výkladu nové látky	65
Graf 30: Používání grafických prvků respondenty při hodnocení žáků	66
Graf 31: Názor respondentů na ocenění využívání grafických prvků při komunikaci s žáky	67
Graf 32: Názor respondentů na lepší pochopení žáky při výkladu učiva/hodnocení s využitím grafických prvků	68
Graf 33: Názor respondentů na větší zájem na výklad učiva ze strany žáků při využívání grafických prvků	69
Graf 34: Názor respondentů na větší zvědavost žáků při hodnocení s využitím grafických prvků	70
Graf 35: Názor respondentů na zlepšení vzájemných vztahů při využívání grafických prvků v komunikaci se žáky	71
Graf 36: Způsob využívání grafických prvků	72
Graf 37: Názor respondentů na původce zajištění využívání grafických prvků	73
Graf 38: Názor respondentů na školení předcházející využívání grafických prvků	74
Graf 39: Názor respondentů na existenci manuálu k využívání grafických prvků	75
Graf 40: Prostor respondentů pro doplnění problematiky	76

Seznam obrázků

Obrázek 1: Pohled z okna pracovny v St. Loup de Varennes, 1826	4
Obrázek 2: Příklad memu	6
Obrázek 3: První GIF	7

Obrázek 4: Originální sada emotikon od Sigetaky Kurity.....	8
Obrázek 5: Nejčastěji používané smajlíci celosvětově.....	8

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled nejoblíbenějších zkratk, vlastní zpracování dle Košíková,.....	12
Tabulka 2: Funkce komunikace a jejich význam, vlastní zpracování dle Mikuláščík.....	23
Tabulka 3: Druhy komunikace, vlastní zdroj zpracování dle Mikuláščík.....	26
Tabulka 4: Příklad zápisu nespisovné a spisovné výslovnosti, vlastní zpracování dle Jandová.....	29
Tabulka 5: Vybrané slangové projevy mládeže, vlastní zpracování dle Rysová (2003).....	30
Tabulka 6: Pohlaví respondentů.....	35
Tabulka 7: Věk respondentů.....	36
Tabulka 8: Třída respondentů.....	37
Tabulka 9: Líbí se respondentům ve škole.....	38
Tabulka 10: Způsob hodnocení ve škole.....	39
Tabulka 11: Povědomí respondentů o slově meme.....	40
Tabulka 12: Používání memů respondenty.....	41
Tabulka 13: Povědomí respondentů o slově GIF.....	42
Tabulka 14: Používání GIFů respondenty.....	43
Tabulka 15: Povědomí respondentů o slově emoji/emotikona/smajlík.....	44
Tabulka 16: Používání emoji/emotikon/smajlíků respondenty.....	45
Tabulka 17: Používání obrázků respondenty.....	46
Tabulka 18: Používání zkratk respondenty.....	47
Tabulka 19: Rozumí respondenti udělenému učitelí.....	48
Tabulka 20: Názor respondentů na používání grafických prvků při výkladu nebo hodnocení.....	49
Tabulka 21: Názor respondentů na větší srozumitelnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků.....	50
Tabulka 22: Názor respondentů na větší zábavnost výkladu/hodnocení při využití grafických prvků.....	51
Tabulka 23: Těšili by se respondenti víc na výuku při využití grafických prvků.....	52
Tabulka 24: Grafické prvky využívané při výuce podle respondentů.....	53
Tabulka 25: Využití grafických prvků podle respondentů.....	54
Tabulka 26: Pohlaví respondentů.....	56
Tabulka 27: Věk respondentů.....	57
Tabulka 28: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.....	58
Tabulka 29: Délka praxe respondentů na pozici učitele/učitelky.....	59
Tabulka 30: Respondenty vyučované předměty.....	60
Tabulka 31: Způsob hodnocení svěřených žáků.....	62
Tabulka 32: Povědomí respondentů o grafických prvcích.....	63
Tabulka 33: Vnímání používání grafických prvků respondenty v komunikaci žáků základních škol.....	64
Tabulka 34: Používání grafických prvků respondenty při výkladu nové látky.....	65
Tabulka 35: Používání grafických prvků respondenty při hodnocení žáků.....	66
Tabulka 36: Názor respondentů na ocenění využívání grafických prvků při komunikaci s žáky.....	67
Tabulka 37: Názor respondentů na lepší pochopení žáky při výkladu učiva/hodnocení s využitím grafických prvků.....	68
Tabulka 38: Názor respondentů na větší zájem na výklad učiva ze strany žáků při využívání grafických prvků.....	69
Tabulka 39: Názor respondentů na větší zvědavost žáků při hodnocení s využitím grafických prvků.....	70
Tabulka 40: Názor respondentů na zlepšení vzájemných vztahů při využívání grafických prvků v komunikaci se žáky.....	71
Tabulka 41: Způsob využívání grafických prvků.....	72
Tabulka 42: Názor respondentů na původce zajištění využívání grafických prvků.....	73
Tabulka 43: Názor respondentů na školení předcházející využívání grafických prvků.....	74
Tabulka 44: Názor respondentů na existenci manuálu k využívání grafických prvků.....	75
Tabulka 45: Prostor respondentů pro doplnění problematiky.....	76

VYSVĚTLIVKY

- ⁱ Řecké slovo photos znamená v českém překladu světlo.
- ⁱⁱ Řecké slovo graphein znamená v českém překladu kreslit.
- ⁱⁱⁱ Expozice je doba osvětlení ve fotografii.
- ^{iv} Doslovný překlad do českého jazyka The Selfish Gene znamená Sobecký gen.
- ^v Zdali žáci používají mobilní zařízení, nebylo v dotazníku uvedeno, a proto bylo nutné si tuto informaci předem ověřit u třídních učitelů.
- ^{vi} Tuto skutečnost si vysvětlují především tím, že mnoho zadaných domácích úkolů bylo v distanční výuce odevzdáváno on-line.